

OTEPÄÄ VALLA 2015. AASTA KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

Ärinimi:	Otepää Vallavalitsus
Aadress:	Lipuväljak 13, Otepää 67405
Äriregistri nr.:	75001566
Telefon:	76 64 800
E-post:	vald@otepaa.ee
Interneti kodulehekülg:	www.otepaa.ee
Põhitegevusala:	kohaliku elu korraldamine
Majandusaasta algus:	01.01.2015
Majandusaasta lõpp:	31.12.2015
Audiitor:	Audiitorbüroo Fides OÜ

Sisukord

1. Tegevusaruanne	3
1.1. Ülevaade vallast ja selle juhtimisest	3
1.2. Konsolideerimisgrupi koosseis	3
1.3. Konsolideerimisgrupi peamised finantsnäitajad	4
1.4. Ülevaade majanduskeskkonnast	5
1.5. Ülevaade valla peamistest arengusuundadest	5
1.6. Ülevaade valla arengukava täitmisest	6
1.7. Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute tegevusest	13
1.8. Ülevaade sisekontrollisüsteemist	15
2. Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne	16
2.1. Konsolideeritud bilanss	16
2.2. Konsolideeritud tulemiaruanne	17
2.3. Konsolideeritud rahavoogude aruanne	18
2.4. Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	19
2.5. Eelarve täitmise aruanne	20
2.6. Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande lisad	23
2.6.1. Lisa 1 Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	23
2.6.2. Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid	27
2.6.3. Lisa 3 Maksud, lõivud ja trahvid	27
2.6.4. Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksed	28
2.6.5. Lisa 5 Varud	28
2.6.6. Lisa 6 Osalused sihtasutustes	29
2.6.7. Lisa 7 Osalused tütarettevõtjates	29
2.6.8. Lisa 8 Finantsinvesteeringud	30
2.6.9. Lisa 9 Kinnisvarainvesteeringud	30
2.6.10. Lisa 10 Materiaalne põhivara	32
2.6.11. Lisa 11 Muud kohustused ja saadud ettemaksed	34
2.6.12. Lisa 12 Laenukohustused	34
2.6.13. Lisa 13 Saadud toetused	36
2.6.14. Lisa 14 Tulud kaupade ja teenuste müügist	37
2.6.15. Lisa 15 Muud tegevustulud	37
2.6.16. Lisa 16 Antud toetused	38
2.6.17. Lisa 17 Tööjõukulud	38
2.6.18. Lisa 18 Muud tegevuskulud	39
2.6.19. Lisa 19 Seotud osapooled	40
2.6.20. Lisa 20 Bilansipäeva järgsed sündmused	41
2.6.21. Lisa 21 Konsolideerimata finantsaruanded	42
2.6.22. Lisa 22 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta	45
3. Allkiri majandusaasta aruandele	47

Tegevusaruanne

1. Ülevaade vallast ja selle juhtimisest.

Otepää Vallavalitsuse ja tema hallatavate asutuste eesmärgiks on jätkusuutliku, koostööalt ja teotahtelise omavalitsusüksuse tagamine, mis juhindub inimesekesksusest ja tasakaalustatud arengu põhimõtetest.

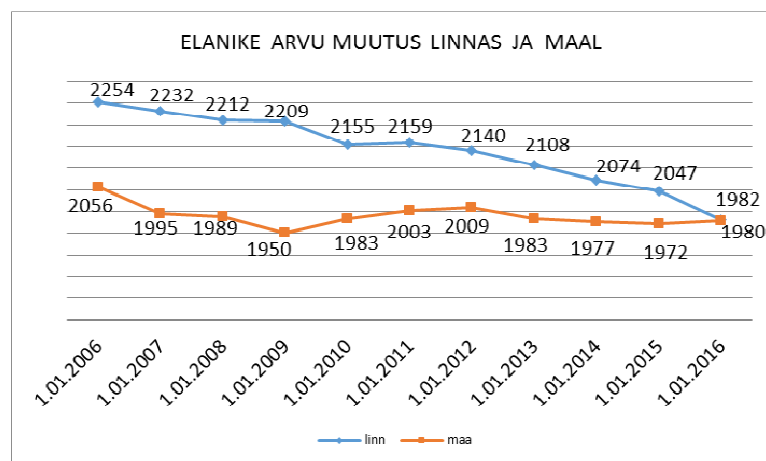
Oma tegevuses juhindub omavalitsus seadustest, Otepää valla põhimäärusest, riiklikest ning omavalitsuse õigusaktidest. Valla esinduskoguks on vallavolikogu, mis töötab täiskogu ja kuue komisjoni kaudu. Täitevorganiks on vallavolikogu poolt moodustatud vallavalitsus.

Otepää vald, olles piirkonna keskuseks, soovib pakkuda oma kogukonna liikmetele ja külalistele parimat keskkonda elamiseks, töötamiseks, õppimiseks ja vaba aja veetmiseks.

Otepää vald moodustati 1999. aastal Otepää linna ja Pühajärve valla ühinemisel. Valla üldpindala on 217 km² ning tema territooriumil asub 21 küla ja üks vallasisene linn. Suuremad asustatud punktid on Otepää linn, Sihva küla, Otepää küla, Pühajärve küla ja Vana-Otepää küla.

Märkimisväärse osa valla territooriumist (22 430 ha) hõlmab riiklik maastikukaitseala, mis kaitseb Otepää kõrgustikule iseloomulikke kuppelmaastikke ja bioloogilist mitmekesisust, kohalikku elulaadi ning kultuuripärandit.

Valla demograafilist olukorda iseloomustab vähenev rahvaarv ja vananev rahvastik. 1. jaanuaril 2016. aastal elas valla territooriumil rahvastiku registri andmetel 3 962 inimest s.h. linnas 1982 ja maal 1 980. Valla elanike arv vähenes aasta jooksul 47 inimese võrra. Elanikkonna vähenemist põhjustavad nii negatiivne iive kui ka migratsioon. 2015. aastal lahkus vallast 152 inimest ja juurde tuli 107 kodanikku. Sündis 42 ja suri 44 inimest. Viimase viie aasta jooksul on omavalitsuse elanike arv vähenenud 200 inimese võrra, tööealiste arv vähenes 137 ja kooliealiste arv 94 inimese võrra. Eelakooliealiste arv suurenes 30 ja vanemaealiste arv 1 inimese võrra.

1. jaanuari 2016. aasta seisuga oli kõige enam tööealisi, moodustades valla elanike arvust 60,8%, teise suure grupi moodustavad pensionärid 21,4%, kolmandal kohal on kooliealised lapsed 10,5% ja kõige vähem on eelkooliealisi lapsi 7,3%.

Registreeritud töötute arv vallas suurenes aastaga 25 inimese võrra – Eesti Töötukassa andmetel oli 2015. a algusel Otepää vallas 56 registreeritud töötut, aasta lõpus 81. 2016. aasta jaanuarikuu seisuga oli maksumaksjaid, kelle registrijärgne elukoht on Otepää vald, 1 540 isikut. Keskmine väljamakse maksumaksja kohta oli Otepää vallas 2015. aastal 954 eurot (2014. aastal oli vastav näitaja 893 eurot; 2013. aastal 835 eurot; 2012. aastal 774 eurot ja 2011. aastal 735 eurot).

2. Konsolideerimisgrupi koosseis.

Otepää Vallavalitsuse majandusaasta aruanne on konsolideeritud, sisaldades informatsiooni valla ametiasutuste, nende hallatavate asutuste ning valla valitseva mõju all olevate juriidiliste isikute majandustegevuse kohta.

Konsolideerimisgrupp kuuluvad konsolideeriva üksusena Otepää Vallavalitsus ning konsolideeritud üksused - AS Otepää Veevärk, OÜ Otepää Maamöödubüroo ja SA Otepää Tervisekeskus. Otepää Vallavalitsus omab 100 % AS Otepää Veevärk aktsiaid ning 100% OÜ Otepää Maamöödubüroo osakuid. Aruandeperioodi alguses kuulus konsolideerimisgrupp veel SA Otepää Turism, kuid vallavolikogu 19. veebruari 2015. aasta otsusega nr. 1-4-9 nõustuti SA-e Otepää Turism ja SA-e Tõrva-Helme Turism ning SA-e Valgamaa Arenguagentuur ühinemisega. Tartu Maakohu registriosakonnas tehti vastav kanne 5. mail 2015. aastal.

3. Konsolideerimisgrupi finantsnäitajad.

(eurodes)

	2015	2014	2013	2012	2011
Bilansilised näitajad:					
Varad	9 773 069	9 991 048	10 079 718	9 930 963	9 948 700
Kohustused	1 541 928	1 482 799	1 313 166	1 139 167	2 898 810
Netovara	8 231 141	8 508 249	8 766 552	8 791 796	7 049 890
Tulemiaruaande näitajad:					
Tegevustulud	5 428 655	5 092 984	5 508 561	5 278 684	4 839 711
Tegevuskulud	-5 651 246	5 335 570	5 472 536	5 194 689	4 845 342
Tegevustulem	-222 591	-242 586	36 025	83 995	-5 631
Finantstulud- ja kulud	-54 745	-16 293	-61 766	-9 968	-14 034
Aruandeaasta tulem	-277 336	-258 879	-25 741	74 028	-19 665
Muud näitajad					
Likviidsus	0,71	0,88	0,98	0,78	0,83
Lühiajaline maksevõime	1,40	1,49	1,91	1,55	1,68
Võlakordaja	15,82	14,84	13,03	11,47	29,14
Kapitaliseerituse kordaja	0,07	0,07	0,08	0,05	0,25
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse konsolideeritud näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem	302 460	276 043	260 720	193 585	219 605
Netovõlakoormus	470 864	217 015	93 463	-99 824	177 654
Netovõlakoormuse piirmäär (60% põhitegevuse tuludest)	2 617 673	2 445 093	2 841 684	2 614 655	2 700 825
Piirmäärade täitmine konsolideerimata näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem	302 460	261 941	250 780	187 080	160 579
Netovõlakoormus	470 864	239 155	154 531	-2 434	-1 508
Netovõlakoormuse piirmäär (60% põhitegevuse tuludest)	2 617 673	2 425 883	2 335 522	2 212 899	2 053 320

Likviidsus= likviidsed varad/lühiajalised kohustused.

Lühiajaline maksevõime = käibevara/lühiajalised kohustused. Näitab asutuse võimet lühiajalisi kohustusi õigeaegselt tasuda. Maksevõime üldine tase üle 1,6 on hea; 1,2–1,59 on rahuldav; 0,9-1,19 on mitterahuldav; alla 0,9 on nõrk;

Võlakordaja = (lühi- ja pikaajalised kohustused /varaga)*100. Näitab kui suurt osa ettevõtte varadest finantseeritakse laenatud vahenditega. Pikaajalise maksevõime seisukohast on seda parem, mida madalam näitaja on.

Kapitaliseerituse kordaja = pikaajalised kohustused/pikaajalised kohustused+omakapital. Näitab, pikaajaliste kohustuste osakaalu kapitalis. Mida kõrgem on näitaja, seda rohkem on varaga katmata kohustusi või näiteks maksmata arvetest tingitud pikaajalisi kohustusi.

Põhitegevuse tulem = põhitegevuse tulude ja kulude vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS § 32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on vastavalt KOFS §33 null (ei tohi olla negatiivne);

Netovõlakoorumus = KOFS §34 alusel arvestatud kohustuste ning KOFS §36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS §32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär 2012 aastal on 60% põhitegevuse tuludest.

4. Ülevaade majanduskeskkonnast.

Eesti majandust iseloomustas 2015. aastal aeglane, kuid stabiilne kasv. Eesti sisemajanduse koguprodukt (SKP) oli jooksevhindades 20 460,9 mln.eurot, kasvades aastaga 1,1%. 2015. aastal kasvas SKP aeglasemalt kui töötatud tundide ning hõivatute arv, mistõttu vähenes tööjõu tootlikkus hõivatute tunni kohta. Samas suurenesid SKP loomiseks tehtud tööjõukulud. Keskmise brutopalk oli 1 065 eurot ja töötuse määr 6,2%. Tarbijahinnaindeks langes 2015. aastal 2014. aasta keskmisega võrreldes 0,5%. Selle suurim mõjutaja oli mootorikütuse 13,9% odavnemine. Suurimad mõjutajad olid veel kodusesse jõudnud elektri 4,3% ja soojusenergia 3,9% odavnemine ning alkohoolsete jookide 6,1% kallinemine.

Ettevõtted müüsid 2015. aastal kaupu ja teenuseid 49,1 miljardi euro eest ehk 3% vähem kui aasta varem. Nende kulud vähenesid võrreldes 2014. aastaga 2%, samas tööjõukulud suurenesid 7%. Ettevõtjad investeerisid 2015. aastal 2,3 miljardit eurot, mis on 4% vähem kui aasta varem.

Veondusettevõtete sõitjakäive ulatus 2015. aastal 6 miljardi sõitjakilomeetrini. Sõitjate arv jäi võrreldes varasema aastaga samale tasemele ning kaubavedu tonnides vähenes 13%. Sõitjakäive kasvas võrreldes 2014. aastaga 10% ja veosekäive 7%.

5. Ülevaade valla peamistest arengusuundadest.

Otepää vald, olles piirkonna keskuseks, soovib pakkuda oma kogukonna liikmetele ja külalistele parimat keskkonda elamiseks, töötamiseks, õppimiseks ja vaba aja veetmiseks. Vallavolikogu 2015. aasta septembrikuu istungil kinnitati Otepää valla arengukava aastateks 2015 kuni 2023, visiooniga aastani 2030.

Arengukavas on sõnastatud neli valdkondadeülest strateegilist eesmärki:

1.Otepää majanduskeskkond on mitmekesine, võimaldades töötamise võimalusi igasuguse haridustaseme ja võimetega inimestele sõltumata aastaajast ja poliitilisest kliimast.

2.Otepää vald on avatud ja toimiv kogukond, kus koostöö kaudu on tagatud sotsiaalne ja füüsiline turvalisus ning kõigi vallaelanike võimaluste ja huvidega arvestamine.

3.Otepää kultuuripärand on hoitud ja väärtustatud, samas pidevalt arenev ning uutele tegijatele ja ettevõtjatele võimalusi pakkuv.

4.Otepää loodus on ilus ja puhas, seda aitavad hoida inimeste teadlikkus ning säästliku tehnoloogia ja infrastruktuuri kasutamine.

Uuenenud arengukava järgi oleksid suuremad investeeringud aastatel 2015 kuni 2023: Otepää kultuurikeskuse renoveerimine ja sisustamine, efektiivsema tänavavalgustuse sisseseadmine, valla teede tolmuwabaks muutmine, kergliiklusteede võrgustiku arendamine, Otepää Tervisekeskuse uue hoone ehitamine, Otepää küttevõrgu rekonstrueerimine, tuletõrje veevõtukohtade rajamine, reoveealadel veevärgi ja kanalisatsioonisüsteemide arendamine vastavalt ÜVK kavale, kiire interneti kättesaadavuse laiendamine.

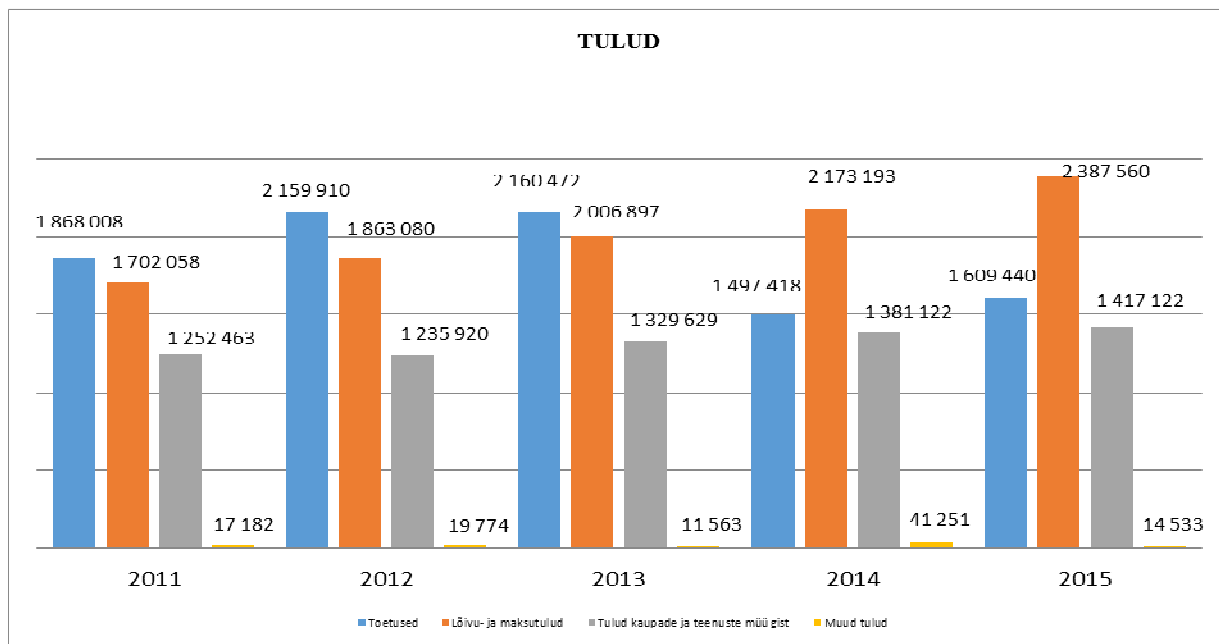
Haridusvaldkonnas tehakse tööd Otepääl gümnaasiumihariduse andmise jätkamise kindlustamiseks, õpilaskodu hoidmiseks. Võimalusel uuendatakse spordiväljakuid ja kaasajastatakse laste mänguväljakuid. Huvihariduse valdkonnas tagatakse muusikakooli jätkamine omaette haridusüksusena, võimalusel avades seal uusi lisaerialad.

6. Ülevaade valla arengukava täitmisest.

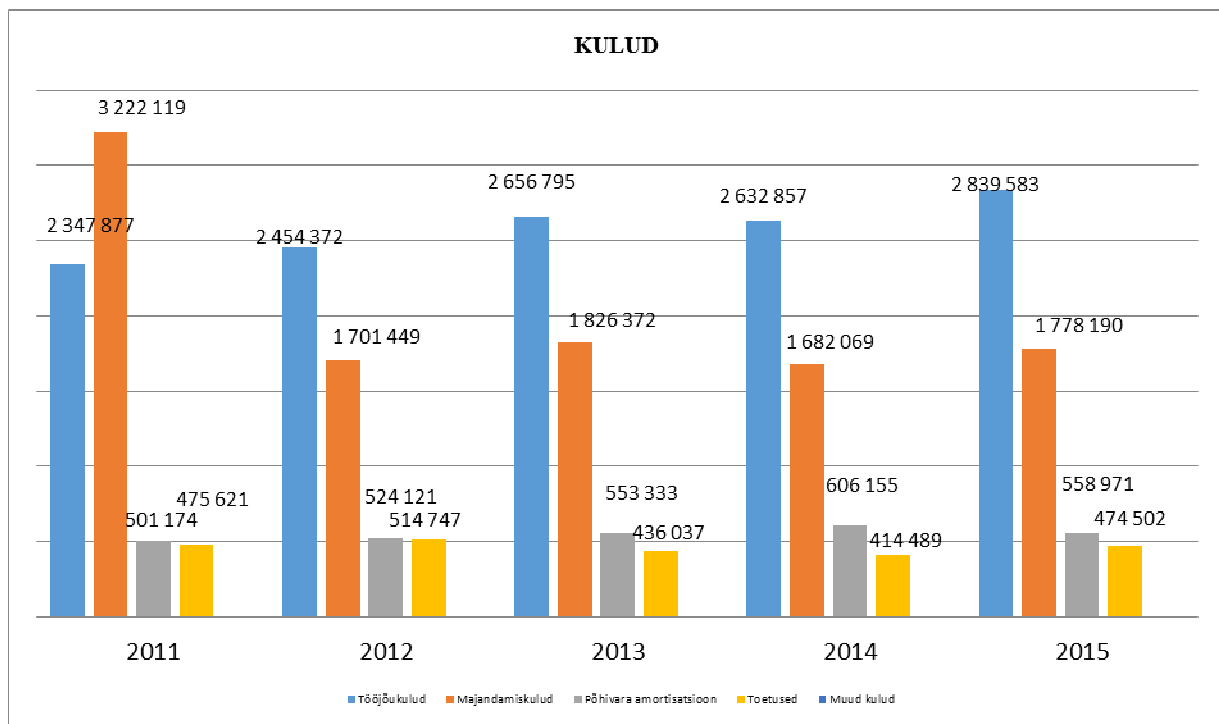
2015. aastal suurenesid konsolideerimisgrupi tulud võrreldes eelmise perioodiga kokku 6,6%. Kõige enam suurenesid maksu ja lõivutulud, neile järgnesid toetused. Tulude struktuuris on kõige suurema

osatähtsusega maksu ja lõivutulud 44 %, järgnevad toetused moodustades 30%, ja teenuste ja kaupade müügist saadav tulu 26%-ga.

Muutusi konsolideerimisgrupi tuludes aastatel 2011 kuni 2015 kajastab järgmine diagramm:

Kulude struktuuris kulus kõige enam vahendeid tööjõukuludele, mis moodustavad 50% kulude üldmahust. Järgnevad majandamiskulud, mille osatähtsus on tõusnud 31 %-le. Toetuste osatähtsus on 8%. Põhivara amortisatsioon on suurenenud 11%-le. Muutusi konsolideerimisgrupi kulude struktuuris aastatel 2011 kuni 2015 iseloomustab järgmine diagramm:

Investeermistegevus

2015. aastal investeeriti kokku 397 333 eurot, tegevuses kasutati oma- ja võõrvahendeid. Suuremaks objektiks oli Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusel valminud Pühajärve Põhikooli maaküttel

põhinev küttesüsteem, mille maksumuseks kujunes 135 357 eurot. Tööde käigus likvideeriti lokaalne õliküttel toimiv soojasõlm ning saavutati koolikompleksi küttekulude kokkuhoid.

Seitsme tänava pindamiseks kulus 24 863 eurot, kultuurikeskuse hoones vahetati 34 200 euro eest küttesüsteem, gümnaasiumi sööklasse ehitati tualettruum (13 651 eurot), asfalteeriti Otepää küla korvpalliplats (13 860 eurot). Väiksemate investeeringutena võib nimetada Otepää linna kahe turvakaamera paigaldamist, Otepää lasteaiale liumäe soetamist, linnmäe müüridele katuse ehitamist. KredEx-ist saadud toetuse abil lammutati Kannistiku väikekoht 1 asunud amortiseerunud korterelamu. 2105. aasta suvel alustati vallavalitsuse hoone akende vahetamist. Hanke maksumuseks koos käibemaksuga oli 56 880 eurot. Vallavalitsus tasus töövõtjale vastavalt lepingule 50% hankelepingu maksumusest. Kuna paigaldatud aknad olid väiksemas mõõdus, ütles vallavalitsus hankelepingu üles ning esitas nõude ettemaksu tagastamiseks. Sügisel alustati Köstrimäe - Tõikamäe kergliiklustee ehitamist, objekti valla poolseks kuluks planeeriti 353 500 eurot, valmimine on kavandatud 2016. aastasse. 2015. aastal tehti kulutusi 162 568 euro eest.

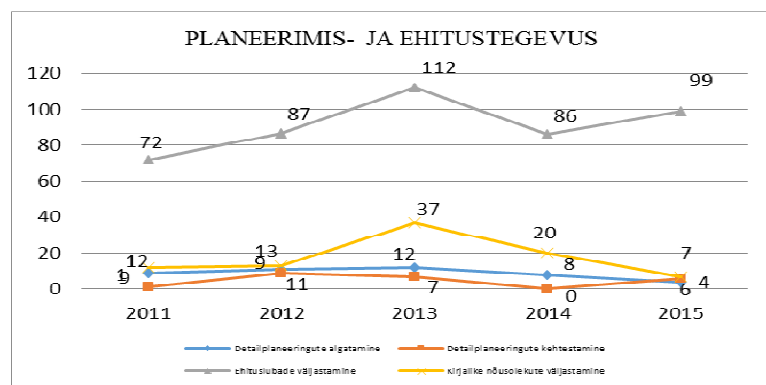
2015. aasta lõpus kuulutati välja riigihange Otepää Kultuurikeskuse esimese korruse renoveerimistööde teostamiseks. Hanke maksumuseks kujunes 273 938 eurot. Hoone esimese korruse galerii ning väliterrassi renoveerimist toetab EAS 32 000 euroga. Tööde teostatamine jääb 2016. aastasse.

Õigus- ja korraaitse

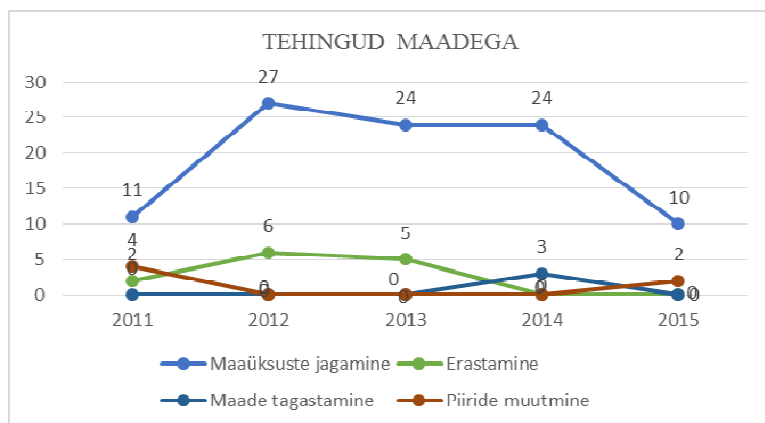
Õigus- ja korraaitse alase tegevuse eesmärgiks on inimestele turvatunde tagamine. Eespool nimetatud elluviimiseks toetati valla 2015. aasta eelarvest abipolitseinikke ning hooldati olemasolevat inventari. Kokku kulutati eespool nimetatud tegevusteks 8 517 eurot. Pühajärve rannas osutas rannavalve teenust 18 550 euro eest lihthanke võitnud AS G4S.

Maaelu ja keskkond

Ehitus- ja planeerimistegevuse koordineerimise ja korraldamisega tegeleb valla planeerimis- ja ehitusteenistus. Telliti OÜ-lt Otepää Maamöödubüroo valla geoarhiivi korrastamine. 2015. aastal suurenes ehituslubade, väljastatud projekteerimistingimuste ning kehtestatud detailplaneeringute arv ja vähenes algatatud detailplaneeringute ja kirjalike nõusolekute arv.

2015. aastal seati viis hoonestusõigust. Samal ajal vähenes maaüksuste jagamisega seotud toimingute arv. Erastamisega seotud toiminguid ja maade tagastamisi ei toimunud.

Pooleliolevaid maa erastamise menetlusi on neli ja pooleliolevaid maa tagastamise menetlusi üks. Vallavalitsuse poolt korraldati üheksa lihthanget. Kõik hankelepingud peale Otepää Vallavalitsuse hoone akende vahetamise hankelepingu, on täidetud või täitmisel vastavalt lepingutingimustele.

2015. aastal korraldatud hanked:

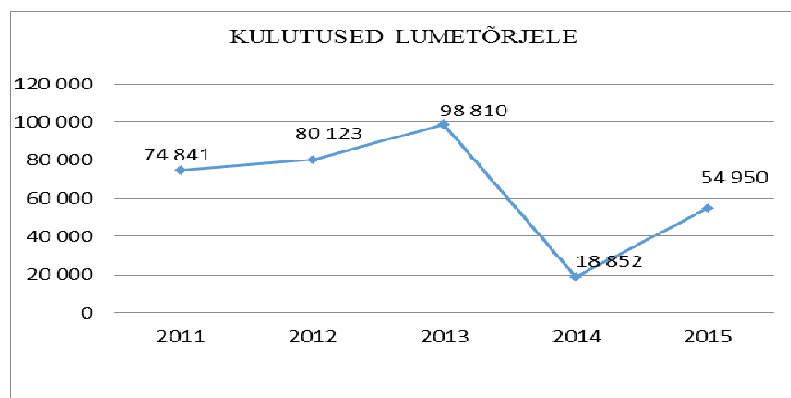
Jrk nr	Hanke nimi	Esitatud pakkumuste arv	Võitja	Pakkumise summa (eurot) ilma km-ta	Hankemene tluse liik
1.	Otepää haljastus 2015	1	SOL Baltics OÜ	11 997,68	Lihthange
2.	Pühajärve rannavalve teenuse ostmise 2015	1	AS G4S Eesti	15 458	Lihthange
3.	Otepää valla tänavate remont 2015	3	Roadwest OÜ	21 509,60	Lihthange
4.	Otepää Vallavalitsuse hoone akende vahetus	3	Novabild OÜ	47 400	Lihthange
5.	Korterelamu lammutamine	12	Terasteenus OÜ	7 500	Lihthange
6.	Pühajärve Põhikooli maaküttesüsteemi ehitamine	4	AIT-Nord OÜ	107 102,74	Lihthange
7.	Investeeringislaen 2015	3	Danske Bank A/S Eesti filiaal	6 kuu Euribor+ marginaal 0,8%	Lihthange
8.	Elektrienergia ostmise aastaks 2016	Hanke I osas 5 Hanke II osas 6	Hanke I osas Imatra Elekter AS Hanke II osas Eesti energia AS	Hanke I osas börsihind + 0,5 eurot/MWh Hanke II osas börsihind + 0,28 eurot/MWh	Lihthange
9.	Otepää Kultuurikeskuse I korruse renoveerimine	6	OÜ Sepmar ja OÜ Best Building ühispakkumus	228 281,81	Lihthange

Teederegistri andmetel on Otepää vallas 51 tänavat, kogupikkusega 21,383 km ja 61 kohalikku teed, kogupikkusega 87,060 km. 2015. aastal teostas Otepää tänavate remonttöid lihthanke võitnud OÜ Roadwest. Pindamistöid koos alustöödega tehti 8 629 ruutmeetrit. Valla kruusateede remont- ja hooldustöid teostas OÜ Bergermaster. 54,139 km ulatuses parandati aluspinnast, hõõveldati, vajadusel veeti kruusa, profileeriti, paigaldati uusi truupe ja tasandati teeääri. 2016. aastal jätkatakse vastavalt

võimalustele tänavate parandamise ja pindamistöodega, vallateedele kruusaveo ja vallateede hõõveldamisega.

Talihooldustöid teostasid AS Teede Rev 2 OÜ Bergermaster. Lumetõrjele kulus 2015. aastal 54 950 eurot.

Vallasisest bussiliiklust korraldab AS GoBus ning see toimub liinil Otepää-Kääriku-Otepää veeteenuse maht oli 2015. aastal 16 574 kilomeetrit ning ühistranspordi doteerimisele kulus 12 928 eurot. Bussiliin on tasuta. Leping aktsiaseltsiga kehtib 2017. aasta lõpuni. Esimeses kvartalis oli käigus suusabuss Munaka Express marsruudil Tartu-Otepää-Tartu. Lume vähesuse tõttu jäi sõitude arv esialgu planeeritust väiksemaks. Suusabuss teeb sõite ka 2016. aasta talvel.

Õppeperioodil korraldab kooliõpilaste transporti kodu ja kooli vahel OÜ ESNO. 2015. aastal toimus kuus koolitranspordi ringi. Lisaks õpilasveo ringidele sõlmiti õpilaste kooli ja koju sõidutamise lepinguid AS-ga MTG, ja AS-ga Gobus, AS-ga ATKO Bussiliinid ja OÜ-ga Taisto Liinid. Koolitranspordile kulus 2015. aasta eelarvest 58 388 eurot. 2016. aastal ostetakse teenust samas mahus.

Heakorratöid valla territooriumil teostas OÜ Kinnisvara Kiirabi. Tööde eest tasuti 69 443 eurot. Linnahaljastust osteti OÜ-lt Sol Baltics 15 018 euro eest. Linnuse müüridele jätkati katuse paigaldamist, linnas ja Pühajärve pargis lõigati ohtlikke puid ning valla territooriumil koristati tormimurdu, soetati uusi pinke, uuendati mänguväljakute atraktsioone. Jõulukuuse soetamine, transport ja paigaldamine koos linna dekoreerimisega maksis 8 890 eurot.

2014. aastal avati vallas jäätmejaam, mida elanike poolt aktiivselt kasutatakse. Jäätmejaama avamine suurendas ohtlike jäätmete kogumise kulusid nii 2014. kui ka 2015. aastal. 2015. aastal tasuti ohtlike jäätmete käitlemise eest 46 454 eurot. Omavalitsus taotles selleks Keskkonnainvesteeringute Keskuselt toetust.

Elektrienergiat osteti AS-lt Alexela Energia ja võrguteenust AS-le Eesti Energia. Tänavavalgustusele kulutati 2015. aastal kokku 67 272 eurot. Sellest elektri ja võrguteenustele kulus 50 603 eurot. Tänavavalgustussüsteemi hooldustöid teostas OÜ Kagu Elekter, selleks kulutati 16 669 eurot.

Kultuur, sport, noorsootöö

Arengukavas on ette nähtud valla kultuuri- ja spordikollektiivide ning traditsiooniliste spordi- ja kultuuriürituste toetamine, talvepealinna projekti arendamine, spordirajatiste korrashoiu tagamine. Kultuurikollektiivide ja spordiorganisatsioonide rahastamise aluseks on pearaha. 2015. aasta eelarvest eraldati valla kultuurikollektiivide ja kultuuriürituste kulutuste katteks 43 241 eurot ja spordiorganisatsioonide, spordirajatiste ja spordiürituste toetamiseks eraldati 101 203 eurot.

Toetusi eraldati kuueteistkümnemale spordiga tegelevale klubile, ühingule või liidule, kus harrastati murdmaasuusatamist, laskesuusatamist, mäesuusatamist, suusahüppeid, kahevõistlust, kergejõustikku, jalgpalli, ilu- ja rühmvõimlemist, judot ja ratsutamist. Harrastusspordina tegeletakse Otepää vallas tennise, sulgpalli, võrkpalli, korvpalli, orienteerumise, discgolffi, golfi, petanki, kalastamise, tänavatantsu ja lumelauasõiduga.

2015. aastal toimusid juba traditsiooniks kujunenud Otepää valla talvised suurüritused – Talveõlulaulupidu, Euroopa Saunamaraton Otepääl, rahvusvaheline murdmaasuusatamise FIS maailmakarika Otepää etapp, rahvusvaheline laskesuusatamise võistlus IBU Open European

Championship Biathlon Otepää 2015, traditsiooniline Tartu Maraton. Üritused pälvisid suurt tähelepanu ja head meediakajastust. Lisaks sellele toimusid veel teised traditsioonilised üritused, näiteks Pilkuse kalapüügivõistlus veebruaris, suusapäevakud, südamenädala tegevused, konkurss „Otepää Laululaps“, tähtpäevade tähistamised, jpm. 2015. aastal tähistati mitmeid juubeleid – 90 aastat tegutsemisest täitus Pühajärve Puhkpilliorkestril, kes tähistas seda ka piduliku kontserdiga. Suurejooneliselt toimus Gustav Wulff-Õis 150. sünniaastapäeva tähistamine juuni algul. 3. juunil toimus Otepää Gümnaasiumi koolipere ajarännak aastasse 1909, avati Gustav Wulffi mälestuspink kooliaias, oli Raik-Hiio Mikelsaare raamatu "Õrn ööbik, kuhu tõttad sa?" esitlus kooli aulas ning õhtul etendas Otepää Teater Rosié janti "Lambaliha" (Gustav Wulff-Õisi eestindus). Tähistamise korraldas Otepää Gümnaasium koostöös Otepää Vallavalitsusega. Suvel tähistas Otepää Naisselts oma tegevuse 25. sünnipäeva, novembris tähistas Otepää Muusikakool tegevuse 40. aastapäeva. Väärikalt tähistati Eesti lipu 131. aastapäeva. Toimus traditsiooniline lipupäeva rongkäik, õhtul said kõik osa võtta pidulikust kontsert-jumalateenistusest EELK Otepää Maarja kirikus. Kontserdil esines Tallinna poistekoor Lydia Rahula juhendamisel.

2015. aastal alustati Otepää 900. juubeli ettevalmistustega – aprillis korraldati ideekonkurss, mille eesmärgiks oli leida mõtteid Otepää esmamainimise aastapäeva väärikaks tähistamiseks. Konkursile laekus 20 ideed, millest rahvahääletuse teel selgus võitja. Selleks oli MTÜ Vabaduse Vikerkaar idee „Vabaduse vikerkaar“. Suurematest suveüritustest toimusid käsitöölaad augustis, Tristar 111, Rally Estonia, mille tehniline keskus oli sellel aastal Otepääl. Sellel aastal hakkasid regulaarselt toimuma jumalateenistused EAÕK Ilmjärve kirikus, mis elavdasid kohalikku elu.

Suvel said valmis Otepää turismipiirkonna uued logod, mille autoriks on OÜ Publicon. Otepää turismipiirkonna logo on kaheosaline – suvises logo piltmärgises moodustab piktogrammide kogum graafilise lilleõie või ristikehinaalehe. Kroon- või harulehtede erinevad värvid ja piktogrammide demonstreerivad Otepää sportlikkust ja turismile orienteeritust neljal aastaajal. Kui suvise logo põhivärv on tumeroheline, siis talvepealinna logoversioon on toonideks sinine ja valge. Talvise logos on alles uuenduskuuri läbi teinud lumehelbeke.

Otepääl on neliteist aktiivselt tegutsevat isetegevuskollektiivi 244 taidlejaga. Otepää Kultuurikeskus koostöös Pille Lille Muusikute Fondiga korraldati Otepää Palveränduri kirikus seitse tasuta kontserti. Professionaalsed teatrid andsid Otepää Gümnaasiumi saalis viis etendust.

Vastavalt võimalustele ja esitatud taotlustele toetati külaseltside tegevust, seda jätkatakse ka 2016. aastal. Eesti Kultuurkapitali Valgamaa Ekspertgrupist saadi ürituste korraldamiseks 2 310 eurot.

Kultuuritööd häirib kultuurikeskuse hoone puudumine. Ürituste korraldamisel tuleb arvestada kooli ja kirikute ajaplaanidega, nende arv on vähenenud ühe kolmandiku võrra, samuti on vähenenud külastajate arv. Probleeme on isetegevuskollektiividele harjutusruumide leidmisega, väliürituste korraldamiseks puuduvad tehnilised vahendid.

2016. aastal möödub 900 aastat Otepää esmamainimisest Novgorodi kroonikates ja 80 aastat Otepäele linnaõiguse andmisest. Otepää juubeliürituste kavas on mitmesuguseid erinevaid üritusi – nii sportlikke kui ka kultuuriüritusi. Nii näiteks on selleaastane triatlonivõistlus IRONMAN 70.3 pühendatud Otepää juubelile, samuti aprillis toimuv Tehvandi mäejooks ja palju teisi üritusi. Eesti lipu 132. aastapäeva tähistamine on samuti kantud Otepää 900 mõttest – 4. juunil, Eesti lipu päeval esineb sügispealinna Narva sümfooniaorkester. Tippsündmuseks on Otepää 900 juubelikontsert Retrobest 1.-2. juulil 2016 Pühajärve laululaval. 2. juulil oleme planeerinud ürituste sarja nime all „Nuustaku-Pariis“, kus on kavas hommikujooga, lastele esineb muinasjutuvestja Jaak Känd, kes jutustab Otepää muinasjutte ja muistendeid, külla tuleb Soomest Vihti teater ning kavas on ka muud huvitavat. Toimub ka 35. jooks ümber Pühajärve. Juuli algul ootame külla Otepää valla sõprusvaldade esindajaid. Otepää 900 juubeliaasta lõpetab koostöös Otepää Aiandus- ja Mesindusseltsiga peetav sügislaad ja lõikuspidu. Otepää saab 21. detsembril, talve astronoomilisel algusajal, juba 20. korda talvepealinnaks.

Otepää Vallavalitsus annab koostöös Palupera, Sangaste ja Puka Vallavalitsustega välja infolehte „Otepää Teataja“. 2015. aastal ilmus 21 lehenumbrit ning valla eelarvest tasuti 26 632 eurot ajalehe trüki-, kojukande ja küljendamiskulude katteks. 2016. aastal jätkatakse lehe välja andmist samas mahus. Vallas on kaks raamatuid laenutavat avalikku raamatukogu. Raamatukogudes on avatud internetipunktid, mille küllastatavus on langenud. Olulise osa küllastajatest moodustavad võõrad, kes

soovivad oma meile lugeda või pangaülekandeid teha. Otepää raamatukogus on 30 235 raamatut ja käib ligi viiskümmend perioodilist väljaannet, mis arvestatavalt tõstab lugejate ja külastajate arvu. Otepää raamatukogus suurenes lugejate arv, aga remondi tõttu vähenes külastatavus. Pühajärve raamatukogus jäi lugejate arv samale tasemele. Kokku külastati raamatukogusid 24 637 korral. Otepää raamatukogus teostati 33 026 ja Pühajärve raamatukogus 6 924 laenutust. 2015. aastal korraldasid raamatukogud 23 üritust ja 44 temaatilist näitust, kus anti ülevaade kirjanike elust ja loomingust, tutvustati riiklikke tähtpäevi ja eesti rahvakalendri pühi. Õpilastele korraldati raamatukogutunde, viktoriine, joonistusvõistlusi ja ettelugemisi. Otepää Raamatukogu korraldas „Arne Steinbachi memoriaal“ - Eesti meistrivõistluste etapi mälumängus. Remonditud said Otepää raamatukogu ruumid ning soetati uusi arvuteid ja raamaturiieid.

Otepää muusikakoolis käis 1. jaanuari 2016. aasta seisuga 97 last. Koolis õpetatakse klaverit, erinevaid puhkpille, viiulit, akordioni, klassikalist kitarrit ja löökpille. 2015. aastal alustati uue õppekava väljatöötamist. Õppekasvatustöös oli kõige olulisem lauluõppe taaskäivitamine. Hästi esinesid õpilased Eesti Muusikakoolide Liidu poolt korraldatud üleriigilisel konkursil „Parim noor instrumentalist 2015”, kus võideti erinevates vanuserühmades ning erinevatel instrumentidel auhinnalisi kohti. 1. oktoobril osales kool üleriigilisel muusikapäeva kontserdiprojektis, andes kontserte Otepää Lihattööstuses Edgar ja lasteaias Pähklikese majas. Suurimaks kooli poolt korraldatavaks traditsiooniliseks ürituseks oli Anu Kase nim. ansambli muusikapäev. 2015. aastal saadi erinevatest projektidest toetusi uute pillide (B-kornet, viisikanded ja 60 bassiline akordion) ja helitehnika (mikserpult, kõlarid, mikrofonid) ostmiseks. Koolile soetati uut inventari (laudu, kontorikombain, riulid jne) ning remonditi saali põrand ja ehitati ümber õueala vihmavee ärajuhtimise süsteem. 2016. a jätkatakse uue õppekava väljatöötamist. Korrigeeritakse tundide mahtu ja kestvust ning vaadatakse üle ansambli tundide võimalused, kavandatakse üleminekut trimestritele. Eesmärgiks on õpilasest lähtuva õpetuse teadvustamine õpetajate hulgas. 2016. aastal plaanitakse soetada: kaasaskantav digiklaver, sülearvuti, tuuba, viiul, dobro kitarr.

2015. aastal külastati Otepää Avatud Noortekeskust 1 640 korral. Suuremad ettevõtmised olid sügisel DJ töötoa taaskäivitamine ja discolfi töötoa avamine. Toimunud üritustest võib ära märkida joonistusvõistlust, paadimatka, moderntantsu töötuba ja halloweeni pidu. Paranes koostöö gümnaasiumiga, üheskoos korraldati diskosid ja muid üritusi. Koos kultuurikeskusega tähistati lastekaitsepäeva. Inventari soetati 800 euro eest. Otepää valla 14 kuni 18 aastaste noorte hulgas uuriti noorte teadlikkust noorsootöö võimaluste ja rahulolu noorsootöö kättesaadavuse kohta. Vastajaid oli 113 ja selgus, et rohkem võiks vallas olla noorteorganisatsioone, laste- ja noorteüritusi, huvitegevuse ja laagrites osalemise võimalusi. 2016. aastal planeeritakse suurendada ringide arvu, et noortel tekiks harjumus noortekeskust külastada.

Haridus

Valla suurim haridusasutus on mitme erineva struktuuriharuga Otepää Gümnaasium. 2015. aasta lõpus töötas koolis 23 klassikomplekti ning EHIS-e andmetel õppis 396 õpilast.

Kõik kalendriaastaks planeeritud tegevused viis kool ka ellu. Suuremad ettevõtmised olid gümnaasiumi spordisaalide remondi- ja hooldustööd ning kooli sööklaruumidesse tualettruumi ehitus. Koostöös vallaga uuendati spordiinventari. Samuti koliti suurematesse ruumidesse ümber kooli raamatukogu ning tööle asus uus, kvalifitseeritud raamatukoguhoidja. Kooli eesmärk oli 2015. aastal ning on ka järgnevatel aastatel kooli raamatukogu tähtsuse suurendamine kooli õppetöös ja õppekava läbimise toetamises. Raamatukogu fond peab võimaldama koostada ja parimal viisil ellu viia gümnaasiumiastme arenevat õppekava ning samal ajal toetama kõigi kooliastmete õpilaste lugemishuvi ning tagama ligipääsu asjakohasele perioodikale. Raamatukogu tegevuse parendamine on kooli uue arengukava üks eesmärke.

Toimusid kõik traditsioonilised üritused. Lisaks nendele tähistas kool 2015. aastal kooli rajaja, Gustav Wulff-Õie 150. sünniaastapäeva 3. juunil toimuva ajarännakuga aastasse 1907. Lapsed korraldasid selle päeva puhul ka ajastukohase heategevusliku laada, mille tulu 400 eurot kasutati kooliraamatukogu fondi täiendamiseks. Kool tähistas suurejooneliste üritustega igale kooliastmele 2015. aastat kui muusika-aastat, osa arvete tasumiseks vajalikust kulust korjati toetussummana.

Gümnaasium peab kooli eesmärkidest lähtuvalt oluliseks mitmekesist õppetegevust, et hoida ja toetada õpilaste motivatsiooni ning teha teadmiste omandamise protsess huvitavamaks, sel põhjusel toimub

koolis erinevate külalislektorite loenguid, käiakse palju õppekäikudel erinevates asutustes ning arendatakse e-õppe võimalusi. Kõik eelpoolnimetatud eeldab vajadusepõhist finantseerimist.

Kooli kõige suuremad probleemid, mis on seotud kooli majandamise ja koolielu korraldamisega, on koolile ülesandeks pandud tegevuste paljus/killustatus ning enamiku töötajate ülekoormus, mis teeb keeruliseks töö- ja puhkeaja regulatsioonide järgimise. Seetõttu kasvab nendest probleemidest välja vajadus teistsuguse personalipoliitika järele, mis on järgmistel eelarveaastatel kooli juhtimistegevuse üks prioriteete. Samuti on kool asunud seisukohale, et ladusa töökorralduse huvides täidab kool eelisjärjekorras kõik põhitegevusega ehk kooli kui õppeasutuse eesmärkidega seotud ülesanded ja seejärel võimalusel muud ülesanded.

Pühajärve Põhikoolis õpivad peamiselt Otepää valla lapsed, nimekirjas oli 90 õpilast ja töötas 9 klassikomplekti.

Kooli eelarve koostamisel arvestatakse õppeaasta prioriteetidega, laste ja õpilaste osalemisega mitmesugustel õppepäevadel, -käikudel, -ekskursioonidel, võistlustel ja konkurssidel. Kool teeb intensiivselt projektitööd, millega saadud lisaraha on võimaldanud viia õpilasi kooliseinte vahelt välja ning muretseda inventari ja õppematerjale. Uuendatakse IT-alast baasi. Olulisel kohal on ohutuse ja turvalisuse tagamine koolis, lasteaias ja kooli territooriumil. Keskendumine kooli keskkonna parendamisele toetab kooli jätkusuutlikku arengut. Õpikeskkonda ajakohastatakse pidevalt vastavalt rahalistele võimalustele. Jätkub lasteaias mänguväljaku ja kooli juures asuva spordiväljaku uuendamine. Remonti vajavad kooli spordihoones olevad riietus- ja duširuumid ning kooli klassiruumide ja koridoride põrandad jms. 2015. aastal toimusid kontserdid, anti välja kooli VIII almanahh. Esmakordselt toimus õpilastele muuseumite külastamispäev. Kooli külastas Jaapani kultuuriatašee Takashi Ato ja pärast külaskäiku kutsuti meie kooli esindust vastukülaskäigule Eesti Jaapani saatkonda. Kooli- ja lasteaiapere ühines tervistedendavate koolide võrgustikuga. Õpetajad võtsid osa erinevatest täienduskoolitustest. Kooli arengukava 2015. aastasse oli planeeritud rida ettevõtmisi mis täideti: lasteaiarühmale rajati mänguväljak ja paigaldati piirdeaed, rajati kodundusklass, soetati IT vahendeid, lihviti ja lakiti kolmanda korruse koridori ja klassiruumide põrandad, aulasse paigaldati uus valgustus, mindi üle maaküttele. 2016. aastal on kavas kooli spordisaali duširuumide remont ja kooli spordiväljaku rajamine.

Õppe-kasvatustegevuse osas on vaja leida võimalus luua kooli õppealajuhataja ja sekretäri ametikohad. Sotsiaalne ja majanduslik olukord ning erivajadustega laste/õpilaste osakaalu suurenemine toob kaasa senisest suurema vajaduse toetada nii lasteaias kui ka kooli vastuvõetud laste/õpilaste arengut ja kindlustada neile normaalne kasvukeskkond õpiväljundite saavutamiseks, luues tõhusa tugivõrgustiku ja õpinõustamise võimalused, toetamaks nii lapsi/õpilasi kui ka nende vanemaid, et nad saaksid lapse arengut asjatundlikult toetada. Koolil on soov säilitada tugipersonal – tugipetaja 0,5 ja logopeed/ õpiabiõpetaja 1,0 koormusega.

Otepää Lasteaias on avatud 9 rühma, kus käis 170 last. Vastavalt Otepää Lasteaias arengukavale soetati rühmaruumidesse inventari, remonditi Pähklikese maja söimerühma ruumid, kahes rühmas lihviti ja lakiti põrandad, Pähklikese maja saali paigaldati uued valgustid. Ekspertiisi tulemusena eemaldati õuealalt ohtlikud atraktsioonid ja rajati nõuetekohased turvaalad õuemänguvahenditele. Eemaldatud õuemänguvahendite asemele paigaldati uued. Tegemata jäi mõlema maja trepikodade remont, välisuste vahetamine, hooldusremont mõlema maja saalis, Pähklikese maja personali hügieeniruumi remont. Arengukava teiste valdkondade osas viidi läbi rahulolu-uuringud töötajate ja lapsevanemate hulgas (rahul oldi personali, toitlustuse ja õppetegevusega, rahulolematust tekitasid enim ikkagi õuealad ja rühmaruumid, ning ringitegevused), koostati uus tervisekasvatuse tegevuskava, viidi läbi riskianalüüs ja koostati tulemuste põhjal tegevuskava 2016 kuni 2020, koostatud ja kinnitatud kodukord ja hädaolukorra lahendamise plaan, päästeametile esitati enesehindamise kokkuvõte, uuendati lasteaias infovoldik, koostöös lastevanematega toimus kevadine õuealade hoolduspäev ja Otepää kevadlaadal olid lapsevanemad väljas heategevusliku küpsetisteletiga, tänu millele koguti raha pehme inventari väljavahetamiseks, kogu personalile toimus väärtuskasvatuse koolitus, tervisenädala raames toimus seitse erinevat ettevõtmist nii lastele kui personalile. Täitmata jäid: sisehindamise süsteemi ümberkorraldamine (põhjus, 2016. a rakenduvad uued seadused, mis sisehindamist reguleerivad, seega jääb täitmine 2017. a), motivatsioonisüsteemi rakendamine (tegelikkuses toimib; näiteks tänukirjad, ühisüritused, tähtpäevade pidamine, väike infoleht „Nädala nägu ja nädala tegu“; kuid on kirja

panemata, täitmine 2016. a), arenguestlused kogu personaliga (põhjuseks oli õppealajuhataja puudumine 7 kuud ja see, et välisnõustajaga said vestlused peetud 11 õpetajat, see tähendab kõik kes soovisid) lahtiste uste päeva läbiviimine (eelmistel aastatel oli huvi suhteliselt kesine, kuid sügisel lasteaeda tulevate laste vanemate paremaks informeerimiseks on need päevad siiski vajalikud). Suuremad tegevused lisaks traditsioonilistele üritustele olid Pähklikese maja Pähkklipureja ja Otikese rühmade koos personaliga osalemine Talvelaulupeol 2015. ja enne seda esineti raadio STAR-FM-is lauluga „Kauges külas”. Õpetajate omaalgatuse korras tekitati ja sisustati Võrukaela õpiõu, mida saavad õuesõppe jaoks kasutada kõik rühmad, üks Võrukaela maja laps osales rühmaõpetaja juhendamisel Valgamaa 2016.a kalendri projektis, tema pilt ehib kalendri jaanuarikuu lehte. 2016. aastal plaanitakse viia läbi arenguestlused kõigi töötajatega, korraldada avatud uste päevad ning veel kahe rühma ühinemine projektiga „Kiusamisest vaba lasteaed. Osaletakse KIK-i väikeprojektis „Vee-elustiku tutvustamine Otepää Lasteaia koolieelsete rühmade lastele“. 133 last osaleb ringide tegevuses mäesuusatamine, jalgpall, inglise keel. Lisaks käivad lapsed veel väljaspool lasteaeda lauluringides, muusikakoolis, suusatrennides, kergejõustikutrennis, ujumas, mis näitab, et laste koormus on üsna suur. 2015. a esimesel poolel oli kahel lapsel rühmas kaasas tugiisik, teisel poolaastal kahjuks tugiisikuid ei leitud. Abiks on Otepää Rehabilitatsioonikeskuse pakutud lapsehoiuteenus ja Valgamaa Rajaleidja spetsialistide nõustamine. Loodame, et 2016.a tugiisikud tänu suuremale riiklikule rahastusele ikkagi leitakse.

Sotsiaal- ja tervishoid

Aruandeperioodil jätkas vald kaheksale kliendile igapäevaelu toetamise teenuse osutamist. Sotsiaalkindlustusametist saadi selleks 8 871 eurot. Toetatud elamise teenust pakuti kolmele inimesele, selleks saadi Sotsiaalkindlustusametist 4 634 eurot. Vallas töötab kaks koduhooldajat, koduhooldusteenust pakuti kahekümne kahele abivajajale.

Vald ostis osaliselt rahastatavat hoolekandeteenust kokku kahekümne kahele kliendile: SA-lt Otepää Tervisekeskusest üheksateistkümnele. Ülejäänud kolm klienti asusid Lõuna Eesti hooldekeskuses, Tilsa Hooldekodus ja Valga Haiglas. Hoolekande teenusele kulus 2015. aastal 62 039 eurot. Toimetulekutoetusteks maksti 23 750 eurot, seda said eri kuude lõikes 12 kuni 17 leibkonda. Toetuse saajate arv on vähenenud. Puudega inimese hooldajaid on vallas kaksikümme neli. Kokku maksti hooldajatele 2015. aastal 7 631 eurot. Sotsiaalmaksu tasuti nelja hooldaja eest.

Koolilõputoetust maksti summas 3 694 eurot. Esmakordselt kooli mineva lapse toetust maksti neljakümne kahele lapsele kokku summas 4 200 eurot, matusetootusteks kulus 4 608 eurot ning sünnitoetusteks 23 232 eurot. Vajaduspõhist peretoetust maksti 12 leibkonnale kokku 10 395 euro eest. Vallas on seitse sotsiaalkorterit, neis kõigis elatakse. Eakaid on vähe kaasatud ühiskondlikku tegevusse. Seni on nende panus abivajajate kohta info edastamine.

Vallas puudub multifunktsionaalne päevakeskus, kus saaks pakkuda erinevaid sotsiaalteenuseid ja kooskäimise võimalusi valla elanikele.

7. Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute tegevusest.

SA Otepää Tervisekeskus

SA Otepää Tervisekeskus asutati 2000. a Otepää vallavolikogu poolt endise Otepää haigla varade baasil. 1. jaanuaril 2009. aastal liideti tervisekeskusega üldhooldekoduteenuseid pakkuv Otepää Päevakeskus-Hooldekodu. SA Otepää Tervisekeskus on tervishoiuasutus, mis pakub tervishoiuteenuseid Otepää piirkonna elanikele. Asutuses pakutakse labori- ja radioloogiateenuseid, ning koostöös teiste tervishoiuteenuste pakkujatega ortodontia-, oftalmoloogia- ning psühhiaatriateenuseid. Uute teenustena lisandusid aruandeaastal sotsiaalse rehabilitatsiooni- ja füsioteraapiateenused. Jätkatakse üldhooldekoduteenuse pakkumist ning ruumide rentimist kolmele perearstile.

2015. aastal moodustas tervisekeskuse müügitulu 640 706 eurot. Müügitulust moodustas 58,1% tervishoiuteenuste, 32,7% hooldekodu teenuste, 5,3% rehabilitatsiooniteenuste müük ja 2,7% mitteiluruumide rent. Aruandeaastal jätkati tervishoiu infosüsteemi arendamist eelkõige seoses digiröntgeni kasutuselevõtu ja ülesvõtete edastamisega pildipanka. Aruandeaastal lõppes ööpäevaringse statsionaarse õendusabi ja koduõendus teenuse osutamise leping SA-ga Valga Haigla

ning aasta lõpus lõpetati õendusabi osutamise leping SA-ga Tõrva Haigla, kuna vähenenud mahus teenuse pakkumine ei ole rentaabel. Tõrva Haigla jätkatakse koduõendusteenuse osutamise lepingut. Suurimaks investeeringuks 2015. a oli kaasaegse digiröntgeni soetamine, selleks saadi Otepää valla eelarvest 20 000 eurot. Hambaraviteenuste paremaks osutamiseks soetati uus autoklaav ning remonditi hambaravitoole. Hooldekodu hoones viidi tuleohutusnõuetega vastavusse trepikojad (tuleohutustsooni ehitus, tulekindlate uste paigaldus), ning uuendati keldri põrandat ja küttesüsteemi. Investeeringu maksumus oli 5 000 eurot. Otepää Vallavalitsuse abiga soetati funktsionaalseid voodeid nii õendusabi osakonda kui ka hooldekodusse, kokku 13 komplekti. Tehti ettevalmistustöid (koostati arengukava ja teostatavustasuvusanalüüs) projektis „Esmatasandi tervisekeskuste kaasajastamine“ osalemiseks. 2016. aastal jätkatakse projekti ettevalmistustöödega, koostatakse detailplaneering ja ehitusprojekt.

AS Otepää Veevärk

AS Otepää Veevärk põhieesmärgiks on kvaliteetse veevarustuse, reovee kogumise ja puhastamise teenuse ning tsentraalse soojaenergia tootmise tagamine Otepää linna elanikele, ettevõtetele ja asutustele.

Majandusaastal moodustas AS-i Otepää Veevärk müügitulu 485 379 eurot, vähenedes aastaga 12%. Müügitulust moodustas 43% toodangu ja 57% teenuste müük. Soojamajanduse mahtude vähenemise tingis soojatootmise lõpetamine Keskuse katlamajas majandusaasta teisel poolel.

AS Otepää Veevärgi puurkaevudest pumbati vett eelmisel majandusaastal 125 493 m³. Mitte-tulutoova vee osatähtsus moodustas 28% pumbatust. Majandusaastal müüdi klientidele 83 tuh.m³ vett ja osutati kanalisatsiooniteenust 98 tuh.m³. Joogiveega on kindlustatud Otepää linnas 100% ja Otepää vallas 63% elanikest, ühiskanalisatsiooniga Otepää linnas 100% ja Otepää vallas 61% elanikest. 2013. aasta märtsist kehtib nii majapidamistel kui ka ettevõtetele ühtne kombineeritud tariif 3,04 euro/m³, hind on kinnitatud Konkurentsiameti poolt.

AS Otepää Veevärgi katlamajad tootsid majandusaastal 6 250 MWh soojusenergiat. Soojusenergiat ja sooja vett müüdi ettevõtetele ja elanikkonnale kokku 4 551 MWh. Aruandeaasta lõpuks oli tsentraalse soojatarbimise püsikliente 50. 2015. aastal tariife ei muudetud ja piirhinnaks jäi 46,66 EUR/MWh.

Majandusaastal investeeriti kokku 13 490 eurot. Renoveeriti bussijaama vee- ja kanalisatsioonitorustik maksumusega 4 829 eurot, ehitati Tehase tänava - Palupera mn.t veetorustik maksumusega 2 055 eurot; soetati reoveepuhastusjaama puhur maksumusega 3 252 eurot ja Otepää veejaama volulhulga mõõtmise seade maksumusega 3 354 eurot.

AS-i Otepää Veevärk eesmärgiks 2016. aastal on tagada häireteta veevarustus, reovee kogumise ja puhastamise teenus Otepää linnas, Keskuse, Kannistiku ja Sihva külades ning tsentraalne soojavarustus Otepää linnas. Kavandatakse vähendada veekadusid 25-le protsendile ning struktuurtoetuse meetme abil alustada Otepää linna soojamajanduse renoveerimist nii soojatootmise kui ka soojatorustike osas.

OÜ Otepää Maamõõdubüroo

Otepää Maamõõdubüroo asutati 1995. aasta aprillis Otepää Linnavalitsuse munitsipaaltegevõttena maareformitööde teostamiseks. 1997. aasta 12. septembril nimetati munitsipaaltegevõte ümber osaühinguks, mille omanikuks on Otepää Vallavalitsus. Maamõõdubüroo eesmärgiks on Otepää piirkonnale erinevate ehitusgeoloogiliste ja –geodeetiliste teenuste pakkumine (kadastriüksustemoodustamine ja jagamine, mõõdistusprojektide teostamine, piirimärkide otsimine ja taastamine, geoaluse ja geodeetiliste tööde teostamine). Teenus on seotud ehitus- ja kinnisvaraturul toimuvaga, kui kinnisvara soetatatakse aktiivselt on maamõõdubüroo käive suurem. 2015. aastal tõusis käive võrreldes eelneva aastaga 2 %. OÜ Otepää Maamõõdubüroo juhib üheliikmeline juhatus. Maamõõdubüroo ei oma tegutsemiseks olulist vara, sellest tulenevalt on varade maht seotud vaid likviidsete varadega.

8. Ülevaade sisekontrollisüsteemist.

Vallavalitsuse struktuuris ei ole siseaudiitori ametikohta. Sisekontrollisüsteem hõlmab asutusesiseste protseduuride olemasolu, nende täitmise jälgimist, mis annab mõistliku kindlustunde, et tegevus on seaduspärane ja otstarbekas. Kontrolli teostab vallavolikogu revisjonikomisjon, vajadusel kaasatakse sõltumatuid kontrollijaid, valla majandusaasta aruannet auditeerib vähempakkumise võitnud

audiitorfirma. Kontrollimiste käigus esitatakse ettepanekuid töö paremaks korraldamiseks. Vallavalitsuse ja tema hallatavate asutuste kontrolli tõhususe tagavad:

- ametiasutuste tegevuse reglementeeritus;
- ühtse finantsarvestuse (Pmen) ja dokumendihalduse (Amphora) tarkvarasüsteemide pidev täiendamine ja kaasajastamine ning nende kasutamine vallavalitsuses;
- infosüsteemidele juurdepääs ainult selleks volitatud ametnikele;
- raamatupidamise sisekorra eeskirjade kohaste inventuuride läbiviimine;
- vallavara kasutamise, käsutamise korra kehtestamine;
- revisjonikomisjoni poolt pistelise kontrolli teostamine;
- funktsionaalselt sõltumatu raamatupidamise algdokumentide kinnitamine ja kontrollimine;
- pidev finantstulemuste võrdlemine eelarvestatud summadega;

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne**Konsolideeritud bilanss**

(eurodes)

	Lisa	31.12.2015	31.12.2014
VARAD			
Raha	2	635 070	752 204
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	237 043	201 377
Muud nõuded ja ettemaksed	4	408 276	301 234
Varud	5	4 060	23 400
Käibevara kokku		1 284 449	1 278 215
Finantsinvesteeringud	8	511	511
Nõuded ja ettemaksed	4	26 211	30 011
Kinnisvarainvesteeringud	9	127 891	131 976
Materiaalne põhivara	10	8 334 007	8 550 335
Põhivara kokku		8 488 620	8 712 833
VARAD KOKKU		9 773 069	9 991 048
KOHUSTUSED			
Võlad tarnijale		67 168	103 812
Võlad töötajatele		88 181	82 426
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	11	612 922	546 640
Laenukohustused	12	127 666	126 264
Lühiajalised kohustused kokku		895 937	859 142
Laenukohustused	12	645 991	623 657
Pikaajalised kohustused kokku		645 991	623 657
KOHUSTUSED KOKKU		1 541 928	1 482 799
NETOVARA			
Kassareserv		6 400	6 391
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		8 502 077	8 760 737
Aruandeaasta tulem		-277 336	-258 879
NETOVARA KOKKU		8 231 141	8 508 249
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU		9 773 069	9 991 048

Konsolideeritud tulemiaruanne

(eurodes)

	Lisa	2015	2014
Maksutulud ja riigilõivud	3	2 387 560	2 173 193
Tulud kaupade ja teenuste müügist	14	1 417 122	1 381 122
Saadud toetused	13	1 609 440	1 497 418
Muud tegevustulud	15	14 533	41 251
Tegevustulud kokku		5 428 655	5 092 984
Antud toetused	16	-474 502	-414 489
Tööjõukulud	17	-2 839 583	-2 632 857
Muud tegevuskulud	18	-1 778 190	-1 682 069
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	9,10	-558 971	-606 155
Tegevuskulud kokku		-5 651 246	-5 335 570
TEGEVUSTULEM		-222 591	-242 586
Intressikulu	12	-8 951	-16 533
Tulu hoiustelt ja väärtpaperitelt	2	105	240
Tulem osalustest		-47 100	0
Muud finantstulud ja -kulud		1 201	0
Finantstulud ja -kulud kokku		-54 745	-16 293
ARUANDEAASTA TULEM		-277 336	-258 879

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2015	2014
Rahavood põhitegevusest			
<u>Tegevustulem</u>		-222 591	-242 586
<u>Korrigeerimised:</u>			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	9,10	558 971	606 155
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	18	65 341	46 756
Kasum/kahjum kinnisvarainvesteeringute ja põhivaramüügist	15	-1 470	-29 801
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	13	-62 427	-25 336
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	16	18 658	0
<u>Korrigeeritud tegevustulem</u>		356 482	355 188
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus		-64 941	-7 758
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus		-29 322	-809
Rahavood põhitegevusest kokku		262 219	346 621
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivara eest	10	-381 811	-374 566
Laekunud kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara müügist		14 800	6 656
Laekunud sihtfinantseerimisest põhivara soetuseks	13	15 573	368 495
Tasutud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks	16	-18 658	0
Laekunud intressid ja muud finantstulud		1 306	240
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-368 790	825
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laene	12	150 000	0
Tasutud laene	12	-126 264	-125 265
Tasutud kapitalirendikohustused	12	0	-3 558
Tasutud intresse ja muid finantskulusid		-9 304	-18 108
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		14 432	-146 931
Rahavood kokku			
		-92 139	200 515
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	2	752 204	551 689
SA Otepää Turism rahavoogude elimineerimine		-24 995	0
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	2	635 070	752 204
Raha ja selle ekvivalendi muutus		-92 139	200 515

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Lisa	Kassareserv	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2013		6 391	8 760 161	8 766 552
Põhivara ümberhindlus	9,10	0	552	552
Aruandeperioodi tulem		0	-258 879	-258 879
Netovara korrigeerimine		0	24	24
Saldo seisuga 31.12.2014		6 391	8 501 858	8 508 249
Põhivara ümberhindlus	9,10	0	228	228
Kassareservi suurendamine		9	-9	0
Aruandeperioodi tulem		0	-277 336	-277 336
Saldo seisuga 31.12.2014		6 400	8 224 741	8 231 141

Eelarve täitmise aruanne

(eurodes)

Eelarveklassifikaator	Esialgne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
Põhitegevuse tulud	4 089 423	4 284 427	4 304 471
Maksutulud	2 283 000	2 348 000	2 353 456
Tulud kaupade ja teenuste müügist	402 010	412 401	426 750
Saadavad toetused tegevuskuludeks	1 395 413	1 515 026	1 513 543
Muud tegevustulud	9 000	9 000	10 722
Põhitegevuse kulud	4 089 075	4 216 771	4 066 755
Vallavolikogu	19 708	19 708	8 896
Vallavalitsus	328 806	323 018	314 434
Reservfond	20 000	14 197	0
Omavalitsuste liidud ja ühisüritused	36 000	36 000	31 505
Politsei	3 356	3 356	2 538
Päästeteenistus (rannavalve)	12 000	18 550	18 550
Valla teed	130 000	130 000	120 936
Transpordikorraldus	18 500	15 500	14 128
SA Otepää Turism	51 341	19 261	19 234
Arendusprojektid	50 500	38 500	26 652
Planeerimis- ja ehitusteenistus ja kommunaalteenistus	121 596	121 596	117 401
Jäätmekäitlus	20 000	52 000	50 914
Parkide ja haljasalade heakord	136 700	138 700	138 694
Elamumajandus	16 200	17 200	14 574
Veemajandus	27 150	35 554	31 148
Muu energia (soojamajandus)	0	4 620	4 620
Tänavavalgustus	80 000	80 000	67 272
Kalmistud	23 460	25 460	25 367
Külastuskeskuse hoone haldus	10 850	11 850	10 077
Otepää Tervisekeskus	5 000	5 000	5 000
Spordirajatised	31 080	31 080	28 698
Spordiorganisatsioonid	52 000	52 600	49 980
Otepää Muusikakool	160 604	166 671	166 118
Otepää avatud noortekeskus	13 462	13 632	13 609
Spordiüritused	7 000	7 264	6 026
Rahvusvahelised spordiüritused	15 000	16 500	16 500
Otepää Raamatukogu	43 948	44 548	44 429
Pühajärve Raamatukogu	18 486	18 636	17 310
Otepää Kultuurikeskus	50 769	50 769	50 752
Muuseumid	5 200	7 200	7 200
Kultuuriüritused	26 450	29 110	28 790
Toetus kultuuriseltsidele, organisatsioonidele	15 050	16 300	14 451
Meedia	24 725	26 725	26 632
EELK Otepää Maarja kogudus	2 000	2 000	2 000
Otepää Lasteaed	536 430	537 431	533 688

Pühajärve Põhikooli lasteaia osa	85 590	85 590	85 171
Pühajärve Põhikool	356 493	385 577	384 124
Otepää Gümnaasiumi põhihariduse otsekulud	455 852	479 756	479 733
Otepää Gümnaasium gümnaasiumhariduse otsekulud	111 543	154 355	154 258
Otepää Gümnaasiumi kaudsed kulud	347 485	349 267	349 039
Otepää Spordihoone	63 592	63 592	62 205
Koolitransport	60 000	60 000	58 388
Koolitoit	87 180	99 001	94 067
Õpilaskodu	53 541	53 541	51 627
Hariduskulu teistele omavalitsustele	49 000	49 000	48 856
Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	68 618	70 282	58 833
Eakate sotsiaalhoolekande asutused	65 000	65 000	62 039
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	64 200	70 059	60 248
Riiklik toimetulekutoetus	36 325	28 069	24 645
Eakate sotsiaalne kaitse	5 113	5 283	5 018
Sotsiaalse kaitse haldus	66 172	67 863	60 381
Põhitegevuse tulem	348	67 656	237 716
Investeeringustegevus	-724 230	-666 110	-403 100
Investeeringustegevuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	322 244	128 400	70 000
Investeeringustegevuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-37 830	-37 830	-33 830
Põhivara soetus(-)	-998 344	-746 380	-433 655
Vallavalitsus	-40 000	-49 000	-25 297
Korrakaitse	-5 000	-5 980	-5 978
Valla teed	-611 244	-438 500	-187 432
Arendusprojektid	-5 300	-5 300	-5 162
Tänavavalgustus	-7 500	-12 500	0
Elamud	-5 500	-5 500	0
Kalmistu	-20 000	-20 000	-5 328
Otepää Tervisekeskus	-30 000	0	0
Spordirajatised	-60 000	-13 800	-13 860
Otepää Kultuurikeskus	-50 000	-38 100	-35 352
Otepää Lasteaed	-5 000	-5 000	-3 282
Pühajärve Põhikool	-150 000	-139 000	-138 313
Otepää Gümnaasium	-8 800	-13 700	-13 651
Finantstulud (+)	200	200	99
Finantskulud (-)	-10 500	-10 500	-5 714
Eelarve tulem	-723 882	-598 454	-165 384
Finantseerimistegevus	138 600	46 400	46 402
Kohustuste võtmine (+)	242 200	150 000	150 000
Kohustuste tasumine (-)	-103 600	-103 600	-103 598
Likviidsete varade muutus	-585 282	-552 054	-118 982

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ja vastab oma koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele (vt lisa 21).

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse, kassapõhisel printsiibil ning ei ole konsolideerimata finantsaruannetega võrreldav. Eelarve täitmise aruannet selgitab lisa nr. 22.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad.

Lisa 1. Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Otepää Vallavalitsuse konsolideerimisgrupi 2015. aasta raamatupidamise aastaaruanne on kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele ning mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduses, mida täiendavad riigi raamatupidamise üldeeskiri ja Raamatupidamise Toimkonna juhendid (RTJ). Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist, v. a olulised enne 1995. a soetatud kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara, mis on kajastatud ühekordselt ümberhinnatud väärtuses. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem bilansikuupäevast arvestatuna.

Raha ja raha ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha ja selle ekvivalentidena kassas olevat sularaha ning arvelduskontode jääke. Rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja selle ekvivalentidena lisaks rahale paigutusi aktsiatesse ja osakutesse, mis on bilansis kajastatud kirjel finantsinvesteeringud. Aktsiad on kajastatud turuväärtuses.

Nõuded

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil soetusmaksumuses. Nõuded hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete hindamisel on kasutatud ligikaudset meetodit. Iga nõude väärtuse langust on hinnatud eraldi, arvestades olemasolevat informatsiooni ostja maksuvõimelisuse kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Varem allahinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõuded loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse (v.a. käibemaks). Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Materjal hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimismaksumuse.

Valitseva ja olulise mõju all olevad üksused

Valitseva mõju korral omab konsolideerimisgrupp üldreeglina üle 50% hääleõigust vastava üksuse nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis. Olulise mõju all olevaks loetakse üksusi, mille nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis omab konsolideerimisgrupp 20 kuni 50% hääleõigusest.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Aruandekohuslase bilansis kajastatakse tuletatud soetusmaksumuses neid osalusi sihtasutustes ja äriühingutes, mille üle aruandekohuslasel on valitsev mõju. Alla 50%-lisi osalusi sihtasutustes ei kajastata bilansis, vaid need on soetamisel kajastatud kuluna.

Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste korral nende omakapital tervikuna) on langenud

allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva või olulise mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute soetamist kajastatakse ostumeetodil, mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustused nende õiglasest väärtusest (v.a. ühise kontrolli all toimuvad soetused, mida kajastatakse nende raamatupidamisväärtuses). Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud rida-realt meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

Osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Finantsinvesteeringud

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse aktsiaid ja osi, millest grupp omab alla 20%. Nimetatud pikaajalised finantsinvesteeringud on kajastatud soetamisväärtuses, kuna nende osatähtsus on väga väike ning nende õiglast väärtust ei ole olnud võimalik usaldusväärset hinnata. Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud objekte, mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida konsolideerimisgrupp ega ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumus, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused) analoogiliselt materiaalse põhivara kajastamisele.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 2 000 eurost (kuni 31.12.2010 soetatud varade korral alates 1917 eurost), välja arvatud maa ja kunstiväärtused, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest.

Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, liidetakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele. Rekonstrueerimisväljaminekute lisamisel hinnatakse vara järelejäänud kasulikkude eluiga ja vajadusel reguleeritakse põhivara kulumi normi.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v.a. soetusega kaasnevad maksud, lõivud, laenu-, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse kuluna. Põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle hinnangulisest kasulikkudest elueast. Kui põhivara koosneb erineva hinnangulise kasulikkude elueaga komponentidest, mille soetusmaksumus on võimalik usaldusväärset hinnata, võetakse komponendid eraldi arvele.

Uue põhivara kulumi normid aastast on põhivara gruppidele järgmised:

- Hooned 2 - 5%
- Rajatised 2,5 - 10%
- Masinad ja seadmed 10 - 20%
- Info ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed 25 - 50%
- Inventar 10 - 20%

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Aastatel 2003 kuni 2005 viidi läbi kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara ühekordne ümberhindlus, mis tulenes vajadusest võtta arvesse enne 1996. a toimunud hüperinflatsiooni ja korrigeerida varasemaid puudujääke raamatupidamises.

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005. aastat, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega. Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, mille turuhind puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Maa arvelevõtmiseks kasutatakse maamaksustamishinda, kui turuhind ei ole teada. Turuhinna puudumise korral on teiselt avaliku sektori üksuselt saadud põhivara lubatud erandjuhul võtta arvele ka üleandja bilansilises jääkmaksumuses.

Renditud vara

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

(a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

(b) Aruandekohustuslane on rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksed kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustused

Finantskohustused kajastatakse korregeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära, v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ja tuletisinstrumendid, mida kajastatakse õiglases väärtuses. Olulised tehingukulutused võetakse efektiivse intressimäära arvutamisel arvesse ja kantakse kohustuse eluea jooksul intressikuludesse.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulutusi või põhivara soetust mõlemaid eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Kassareserv

Kassareserv on moodustatud volikogu otsusega akumuleeritud tulemist eesmärgiga tagada vallavalitsuse likviidsus. See väljendab ühtlasi likviidse rahana hoidmisele kuuluvat summat, mida võib kasutada aruandeaasta keskel laekumiste viibimisel eelarveliste kulude katmiseks, kuid see tuleb vähemalt aruandeaasta lõpuks rahana taastada.

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ja Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud teatistele. Kohalike maksude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud maksudeklaratsioonidele. Lõivutulu kajastatakse

lõivuga maksustatud toiminguga päeval ning trahve trahvide määramise päeval. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärsetel määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel. Dividenditulu kajastatakse dividendide väljakuulutamisel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, s.h. käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruaude kirjel muud tegevuskulud. Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse kuluna dividendide väljakuulutamisel. Arendusväljaminekud kajastatakse tekkimise momendil kuluna.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Otepää valla volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) kassapõhiselt, mistõttu selle andmeid ei ole võimalik võrrelda tekkepõhistes konsolideerimata aruannetes kajastatud andmetega. Lisaks kassapõhisest printsiibist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

- 1) põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruandes ei kajastata;
- 2) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna.

Lisa 2. Raha ja selle ekvivalendid

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Sularaha	2 765	5 995
Raha arvelduskontol	632 305	746 209
Kokku raha	635 070	752 204
Rahalt teenitud intressitulu	105	240

Lisa 3. Maksud, lõivud ja trahvid**A. Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded ja maksukohustused**

(eurodes)

	Lühiajalised nõuded		Lühiajalised kohustused	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Maksud brutosummas	234 877	198 688	198 604	197 295
<i>Tulumaks</i>	234 877	198 688	61 915	62 608
<i>Maamaks</i>	0	0	560	860
<i>Käibemaks</i>	0	0	6 793	7 587
<i>Sotsiaalmaks</i>	0	0	115 612	111 126
<i>Töötuskindlustusmaksed</i>	0	0	7 959	9 551
<i>Kogumispensionimaksed</i>	0	0	5 765	5 563
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	2 166	2 689	4 499	5 151
Kokku maksud, lõivud ja trahvid	237 043	201 377	203 103	202 446

Nõuded loodusressursside kasutamisest ja saastetasudest jagunevad järgmiselt: vee-erikasutustasu 2 160 eurot (2014.a 2 669 eurot), jäätmetetasu 6 eurot (2014. a 20 eurot).

B. Maksu-, lõivu ja trahvitulu

(eurodes)

	Tulud	
	31.12.2015	31.12.2014
Maksud	2 387 560	2 173 193
<i>Tulumaks</i>	2 284 830	2 070 247
<i>Maamaks</i>	91 007	91 543
<i>Reklaamimaks</i>	11 723	11 403
Lõivud (vt lisa 14)	11 841	12 362
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	9 110	10 689
<i>Tasud vee erikasutusest (vt lisa 15)</i>	9 074	9 767
<i>Saastetasud (vt lisa 15)</i>	36	922
Kokku maksud, lõivud, trahvid	2 408 511	2 196 244

Tulu- ja maamaksu kogub Maksu- ja Tolliamet. Aruandeperioodilõpuks deklareeritud, kuid laekumata maksutulu on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliametist saadud teatele.

Vee-erikasutuse ja jäätmete saastetasu kajastatakse vastavalt Maksu- ja Tolliametist saadud teatisele. Kohaliku maksuna on Otepää vallas kehtestatud reklaamimaks.

Lisa 4. Muud nõuded ja ettemaksed

	(eurodes)			
	31.12.2015		31.12.2014	
	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa
Nõuded ostjate vastu	97 071	26 211	116 148	30 011
<i>Ostjatele laekumata arved</i>	<i>104 620</i>	<i>26 211</i>	<i>137 163</i>	<i>30 011</i>
<i>Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded</i>	<i>-7 549</i>	<i>0</i>	<i>-21 015</i>	<i>0</i>
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	173 078	0	170 109	0
Nõuded toetuste eest (vt lisa 13)	89 191	0	68	0
Ettemakstud toetused	13 072	0	9 817	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	12 432	0	4 829	0
Viitlaekumised	2	0	2	0
Muud nõuded	23 430	0	261	0
Kokku muud nõuded ja ettemaksed	408 276	26 211	301 234	30 011

Maksude ettemaksed: Maksu- ja Tolliametile ülekantud, deklareeritud maksud, mille tasumise tähtaeg ei ole veel kätte jõudnud;

Nõuded toetuste eest: saamata tegevuskulude sihtfinantseerimine;

Ettemakstud teotused: omavalituse poolt välja makstud hajaasustusprogrammi toetused;

Ettemakstud tulevaste perioodide kulud: kindlustute ettemaksed, perioodiliste väljaannete tellimiskulud ning ettemaksed hankijatele, mis tasaarveldatakse 2016. aastal;

Viitlaekumised: laekumata intressid;

Muud nõuded: makstud tagatisraha 262 eurot ja Otepää Vallavalitsuse administratiivhoone akende ettemakse nõue 23 168 eurot.

Lisa 5. Varud

	(eurodes)	
	31.12.2015	31.12.2014
Tooraine ja materjalid	3 894	14 773
Ostetud kaubad müügiks	166	8 627
Kokku varud	4 060	23 400

Varusid allahinnatud ei ole ja nad esitatakse kaalutud keskmise soetushinna meetodil. AS Otepää Veevärgil on tooraine ja materjalina arvel laos olev ehitus- ja küttematerjal; 2014. aastal oli Otepää Vallavalitsuse toorainena arvel Pühajärve Põhikooli küte. Alates 2015. a sügisest kasutatakse põhikooli hoone kütisel maakütet ja küttevarusid enam ei soetata.

Ostetud kaubad müügiks sisaldab Otepää Spordihoones müügil olevaid karastusjooke. Aruande 2014. aasta tulbas olid lisaks spordihoone varudele arvel veel SA-e Otepää Turism trükised ja meened.

Lisa 6. Osalused sihtasutustes

Käesolevas konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad sihtasutused: (eurodes)

Nimetus	Osalus %	Tulemiaruaande näitajad				Bilansinäitajad aasta lõpus		
		Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Finants-tulud/-kulud	Tulem	Varad	Kohustus- sed	Netovara
SA Otepää Tervisekeskus								
2015	100	669 706	642 000	3	27 709	211 487	57 606	153 881
2014		597 490	-570 735	-8	26 747	187 479	61 306	126 173
2013		538 674	-549 131	-61	-10 518	154 397	54 972	99 425
2012		516 710	-495 508	-152	21 050	159 574	49 631	109 943
2011		546 791	-499 584	24	47 231	146 086	57 193	88 893
SA Otepää Spordirajatised								
2015		0	0	0	0	0	0	0
2014		33 180	-30 926	0	2 254	0	0	0
2013		79 322	-81 648	0	-2 326	4 901	6 438	-1 537
2012		68 900	-75 710	2	-6 808	9 530	8 741	789
2011	100	88 993	-75 971	6	13 028	15 507	7 909	7 598
SA Otepää Turism								
2015		0	0	0	0	0	0	0
2014		101 128	-76 625	0	24 503	54 155	7 055	47 100
2013		77 296	-71 284	0	6 012	27 898	5 302	22 596
2012		61 440	-52 843	1	8 598	23 835	7 250	16 585
2011	100	38 792	-43 578	0	-4 786	13 536	5 549	7 987

SA Otepää Tervisekeskuse asutas 18.09.2000. a Otepää Vallavolikogu. Asutamisel maksti sihtasutusele sihtkapitali 63,91 eurot. Sihtasutuse nõukogu on nelja ja juhatus ühe liikmeline. SA Otepää Spordirajatised likvideeriti 2014. aastal ja SA Otepää Turism ühines aastal SA-ga Valgamaa Arenguagentuur.

Lisa 7. Osalused tütarettevõtjates

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised valitseva mõju all olevad äriühingud: (eurodes)

Nimetus	Osalus %	Tulemiaruaande näitajad				Bilansinäitajad aasta lõpus		
		Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Finants-tulud/-kulud	Tulem	Varad	Kohustus- sed	Netovara
AS Otepää Veevärk	100							
2015		489 643	-636 302	-2 056	-148 715	2 386 569	294 321	2 092 248
2014		587 080	-685 038	-9 162	-107 120	2 584 374	343 410	2 240 964
2013		656 136	-760 522	-4 821	-109 207	2 721 395	373 312	2 348 083

aruanne

	2012	655 654	-818 146	-7 800	-170 292	2 885 780	428 490	2 457 290
	2011	790 564	-774 338	-9 343	6 883	3 270 227	2 690 166	580 061
OÜ Otepää Maamöödubüroo	100							
	2015	37 033	-31 282	1	5 752	26 712	5 531	21 181
	2014	36 129	-29 018	0	7 111	21 004	5 574	15 430
	2013	23 268	-23 106	0	162	12 575	4 257	8 318
	2012	18 219	-18 339	3	-117	11 274	3 118	8 156
	2011	19 450	-22 313	9	-2 854	12 115	3 842	8 273

AS Otepää Veevärk asutati 22.08.1997. aastal. Aktsiaseltsi ainuomanikuks on Otepää Vallavolikogu, kes omab 565 aktsiat, nimiväärtusega 64 eurot. AS Otepää Veevärgi nõukogus on 3 liiget.

OÜ Otepää Maamöödubüroo asutati 22.08.1997. aastal. Osahingu ainuomanikuks on Otepää Vallavolikogu, kelle osamakse asutamisel oli 2 556,47 eurot.

Aruandeperioodil aktsiate ja osakute müüki ei toimunud.

Lisa 8. Finantsinvesteeringud

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Pikaajalised finantsinvesteeringud		
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	511	511
Kokku finantsinvesteeringud	511	511

Otepää Vallavalitsus omab Äärmusliku Spordi AS-i aktsiaid 800 tk, kokku 511 euro väärtuses.

Lisa 9. Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

	Kinnisvara
Saldo seisuga 31.12.2013	
Soetusmaksumus	165 572
Akumuleeritud kulum	-35 321
Jääkmaksumus	130 251
2014. aastal toimunud muutused	
Soetus	5 188
Üle toodud materiaalsest põhivarast (vt lisa 10)	525
Kulum ja allahindlus	-3 988
Liikumine kokku	1 725
Saldo seisuga 31.12.2014	
Soetusmaksumus	171 285
Akumuleeritud kulum	-39 309
Jääkmaksumus	131 976
2015. aastal toimunud muutused	
Kulum ja allahindlus	-4 085
Liikumine kokku	-4 085

aruanne

Saldo seisuga 31.12.2015	
Soetusmaksumus	171 285
Akumuleeritud kulum	-43 394
Jääkmaksumus	127 891

	2015	2014
Renditulu kinnisvarainvesteeringutelt	22 739	19 552
Kinnisvarainvesteeringute halduskulud	10 328	12 940

Lisa 10. Materiaalne põhivara

(eurodes)

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhi- vara	Lõpeta- mata tööd ja ette- maksed	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2013						
Soetusmaksumus	157 653	10 457 051	2 006 821	330 015	179 145	13 130 685
Akumuleeritud kulum	0	-2 935 775	-1 040 615	-283 439	0	-4 259 829
Jääkmaksumus	157 653	7 521 276	966 206	46 576	179 145	8 870 856
2014.a toimunud muutused						
Soetused ja parendused	3 646	99 652	20 440	17 508	152 239	293 485
Kulum ja allahindlus	0	-364 232	-166 694	-30 402	-2 237	-563 565
Müüdud vara müügihinnas (vt lisa 15)	0	-41 667	0	0	0	-41 667
Kasum/kahjum vara müügist (vt lisa 15)	0	29 801	0	0	0	29 801
Muu mahakandmine jääkväärtuses	0	0	0	0	-38 602	-38 602
Üle viidud kinnisvarainvesteeringusse (vt lisa 9)	-525	0	0	0	0	-525
Ümberhindlused	552	0	0	0	0	552
Ümberklassifitseerimine	0	178 371	7 838	15 000	-201 209	0
Liikumised kokku	3 673	-98 075	-138 416	2 106	-89 809	-320 521
Saldo seisuga 31.12.2014						
Soetusmaksumus	161 326	10 719 340	2 024 930	357 967	89 336	13 352 899
Akumuleeritud kulum	0	-3 296 139	-1 197 140	-309 285	0	-4 802 564
Jääkmaksumus	161 326	7 423 201	827 790	48 682	89 336	8 550 335
2015.a toimunud muutused						
Soetused ja parendused	0	32 270	26 102	6 191	305 402	369 965
Kulum ja allahindlus	0	-372 960	-159 861	-14 322	0	-547 143
Müüdud vara müügihinnas (vt lisa 15)	0	0	-11 000	0	0	-11 000
Kasum/kahjum vara müügist (vt lisa 15)	0	0	1 470	0	0	1 470
Muu mahakandmine	0	0	0	0	-7 743	-7 743
Ümberhindlused	228	0	0	0	0	228
Ümberklassifitseerimine	0	162 343	4 982	0	-167 325	0
Varade vähenemine seoses valitseva mõju kadumisega	0	0	-18 892	-3 213	0	-22 105
Liikumised kokku	228	-178 347	-157 199	-11 344	130 334	-216 328
Saldo seisuga 31.12.2015						
Soetusmaksumus	161 554	10 913 953	1 991 715	360 373	219 670	13 647 265
Akumuleeritud kulum	0	-3 669 099	-1 321 124	-323 035	0	-5 313 258
Jääkmaksumus	161 554	7 244 854	670 591	37 338	219 670	8 334 007

Rahavoogude aruandes kajastub materiaalse põhivara eest tasutud summana 381 811 eurot (2014.a 374 566 eurot), mis tuleneb järgmistest summadest:

- 1) aruandeaasta soetuste summa 369 965 eurot (2014.a 298 673 eurot);
- 2) liidetud käibemaksukulu aruandeaasta soetustelt (vt lisa 18) 65 341 eurot (2014.a 46 756 eurot);
- 3) liidetud aruandeaasta alguseks tarnijatele tasumata summa 4 932 eurot (2014.a 34 069 eurot) ja lahutatud aruandeaasta lõpuks tarnijatele tasumata summa 0 eurot (2014.a 4 932);
- 4) lahutatud saamata sihtfinantseerimise põhivara soetuseks 58 427 eurot (2014.a 0 eurot).

Aruandeaastal võeti ümberhindlusena arvele varem maakatastrisse kandmata maa summas 228 eurot (2014.a 552 eurot), mis hinnati maa maksustamishinnas;

Kasutusrendi tingimustel renditud vara

(eurodes)

Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest	31.12.2015	31.12.2014
12 kuu jooksul	3 454	6 056

Otepää Vallavalitsus rendib kasutusrendi tingimustel sõiduautot KIA CARENS. Katkestamata rendileping on sõlmitud kuni 1.10.2016. aastani.

AS Otepää Veevärk rendib kasutusrendi tingimustel sõiduautot Citroen Nemo ning tarbesõidukit Citroen BERLINGO. Järgneva perioodiks on mittekatkestatavaid kasutusrendilepinguid sõlmitud kuni 27.04.2016.a. Käesoleva majandusaastal pikendati kasutusrendilepinguid 12 kuu võrra.

Kasutusrendile antud materiaalne põhivara

(eurodes)

	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed
Jääkväärtus 31.12.2013	67 845	0
Soetusmaksumus	265 216	4 804
Akumuleeritud kulum	-62 075	-4 804
Jääkväärtus 31.12.2014	203 141	0
Soetusmaksumus	261 788	4 804
Akumuleeritud kulum	-71 855	-4 804
Jääkväärtus 31.12.2015	189 933	0

	2015	2014
Kasutusrendi tulud materiaalselt põhivaralt	53 888	51 694
Kasutusrendile antud põhivara halduskulud	26 964	47 844

Pangalaenu tagatisena panditud varade bilansiline (jääk)maksumus
(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Hooned ja ehitised	460 521	478 920
Kokku	460 521	478 920

AS Otepää Veevärk võttis ÜF projekti "Otepää linna veemajandusprojekt" omafinantseeringu katmiseks laenu SA Keskkonnainvesteeringute Keskuselt. Laen tagati hüpoteegiga. Lepingu esemeks on kinnistu Otepää Reoveepuhasti maksumusega 552 516 eurot.

Lisa 11. Muud kohustused ja saadud ettemaksed

	31.12.2015		31.12.2014	
	Lühiajaline osa		Lühiajaline osa	
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed (vt lisa 13)	408 344		342 019	
Maksukohustused (vt lisa 3)	203 103		202 446	
Intressivõlad	1 292		1 645	
Muud tulevaste perioodide tulud	90		443	
Muud kohustused	93		87	
Kokku muud kohustused ja saadud ettemaksed	612 922		546 640	

Lisa 12. Laenukohustused

	Võetud laenu jaotus järeljäänud tähtaja järgi						Kokku
	Kuni 1 aasta	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	üle 5 aasta	
Kohustused perioodi alguses 31.12.2014	126 264	121 666	97 666	97 666	92 666	213 993	749 921
Pangalaenu	126 264	121 666	97 666	97 666	92 666	213 993	749 921
Kohustused perioodi lõpus 31.12.2015	127 666	112 666	114 666	116 666	116 666	185 327	773 657
Pangalaenu	127 666	112 666	114 666	116 666	116 666	185 327	773 657

Aruandeperioodil toimunud liikumised

	2015	2014
Laenu jääk perioodi alguses	749 921	878 744
Saadud laenu	150 000	0
Tasutud laenu	-126 264	-125 265
Tasutud kapitalirendikohustusi	0	-3 558
Laenu jääk perioodi lõpul	773 657	749 921

Informatsioon laenulepingute kaupa

Laenu andja	Lõpptähtaeg	Alusvaluuta	Jääk		Intressikulu	
			31.12.2015	31.12.2014	2015	2014
Laenukohustused			773 657	749 921	8 951	11 519
<u>Otepää Vallavalitsus</u>						
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	1.09.2015	EUR	0	25 598	39	200
AS Nordea	20.08.2016	EUR	59 000	117 000	1 121	2 218
AS Danske Bank	20.11.2020	EUR	338 000	358 000	4 534	4 944
AS Danske Bank	20.08.2021	EUR	150 000	0	0	0
<u>AS Otepää Veevärk</u>						
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	27.08.2025	EUR	226 657	249 323	3 257	4 157
Kapitalirendikohustused			0	0	0	25
<u>AS Otepää Veevärk</u>						
SEB Ühisliising	15.05.2015	EUR	0	0	0	16
<u>SA Otepää Tervisekeskus</u>						
AS Swedbank Liising	15.05.2014	EUR	0	0	0	9
Muud kohustused				0	0	4 989
AS Otepää Veevärk			0	0	0	4 989
Kokku laenu ja kapitalirendi kohustused			773 657	749 921	8 951	16 533

AS Otepää Veevärk võttis ÜF projekti "Otepää linna veemajandusprojekt" omafinantseeringu katmiseks laenu SA Keskkonnainvesteeringute Keskuselt. Laenu tagati hüpoteegiga. Lepingu esemeks on kinnistu Otepää Reoveepuhasti maksumusega 552 516 eurot.

Lisa 13. Saadud toetused

(eurodes)

	Saadud 2015			Jääk 31.12.2015	
	Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	Muud toetused	Nõuded	Laekunud ettemaksed
Rahalised sihtfinantseerimised	91 563	62 427	1 455 450	89 191	408 344
<i>Riigieelarvest tasandus- ja toetusfondi</i>	0	0	1 455 450	0	0
<i>Keskonnainvesteeringute Keskus</i>	27 719	58 427	0	86 146	0
<i>Haridus- ja Teadusministeerium</i>	22 000	0	0	0	0
<i>Maavalitsused</i>	12 079	0	0	2 883	5 684
<i>PRIA</i>	11 822	0	0	0	0
<i>Valga Linnavalitsus</i>	6 991	0	0	0	0
<i>Eesti Kultuurkapital</i>	5 237	0	0	0	0
<i>Kaitseministeerium</i>	0	0	0	0	400 000
<i>Muud toetused</i>	5 715	4 000	0	162	2 660
Kokku saadud toetused (vt lisa 4,11)	91 563	62 427	1 455 450	89 191	408 344

Riigieelarvest saadud tasandus- ja toetusfondi maksed eraldati järgmisteks tegevusteks: hariduskulude katmiseks 899 943 eurot (2014.a 803 398 eurot), toimetulekutoetusteks 27 792 eurot (2014.a 31 590 eurot), kohalike teede hoiu toetuseks 122 148 eurot, muudeks tegevusteks 11 287 eurot (2014.a 9 665 eurot) ning üldisesse fondi kohalike omavalitsuste maksulaekumiste erinevuste tasandamisest tulenevalt 394 280 eurot (2014. a 414 320 eurot).

Rahavoogude aruandes kajastub laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks 15 573 eurot (2014. a 368 495 eurot), mis tuleb järgmistest summadest:

- 1) laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks 4 000 eurot (2014.a 25 336 eurot);
- 2) liidetud saadud sihtfinantseerimise ettemakse 70 000 eurot (2014.a 330 000 eurot);
- 3) liidetud aasta alguseks saamata põhivara sihtfinantseerimine 0 eurot (2014.a 13 159 eurot);
- 4) lahutatud saamata põhivara sihtfinantseerimise nõue 58 427 eurot (2014.a 0 eurot).

(eurodes)

	Saadud 2014			Jääk 31.12.2014	
	Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	Muud toetused	Nõuded	Laekunud ettemaksed
Rahalised sihtfinantseerimised	213 109	25 336	1 258 973	68	342 019
<i>Riigieelarvest tasandus- ja toetusfondi</i>	0	0	1 258 973	0	0

<i>Riigieelarvest teede ehituseks</i>	127 025	0	0	0	0
<i>EAS</i>	14 164	25 336	0	0	0
<i>KIK</i>	4 136	0	0	0	0
<i>PRIA</i>	6 265	0	0	0	0
<i>Muud toetused</i>	61 519	0	0	68	342 019
Kokku saadud toetused (vt lisa 4,11)	213 109	25 336	1 258 973	68	342 019

Lisa 14. Tulud kaupade ja teenuste müügist

(eurodes)

	2015	2014
Tulud majandustegevused	280 376	343 423
<i>Tulu soojusenergia müügist</i>	138 098	162 895
<i>Muude toodete ja teenuste müügitulud</i>	36 094	81 422
<i>Rent mitteeluruumidelt</i>	67 680	61 421
<i>Tulu elektrienergia müügist</i>	20 092	19 230
<i>Tulud muudelt majandusaladelt</i>	8 655	9 482
<i>Tulu soojuse ja kütte müügist</i>	4 752	5 668
<i>Tulu vee- ja kanalisatsiooniteenusest</i>	2 547	2 056
<i>Muu tulu üüri ja rendiga kaasnevatest tegevustest</i>	1 437	1 239
<i>Muu vara üür ja rent</i>	0	10
<i>Tulud kaevandamisest, töötlevast tööstusest</i>	1 021	0
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	227 253	222 624
<i>Tulu vee- ja kanalisatsiooni müügist</i>	216 785	212 631
<i>Elamute, korterite üür ja rent</i>	8 947	8 064
<i>Tulu elektrienergia müügist</i>	1 521	1 929
Tulud tervishoiust	370 798	388 324
Tulud haridusalasest tegevusest	238 620	215 781
Tulud sotsiaalalialasest tegevusest	208 577	136 995
Tulud kultuurialasest tegevusest	42 806	31 336
Tulud spordi- ja puhkealastest tegevusest	13 072	15 183
Tulud keskkonnavalasest tegevusest	23 292	14 434
Tulud üldvalitsemisest	487	660
Riigilõivud (vt lisa 3)	11 841	12 362
Kokku tulud kaupade ja teenuste müügist	1 417 122	1 381 122

Teenuse osutamise piirkond Eesti.

Lisa 15. Muud tegevustulud

(eurodes)

	2015	2014
Kasum, kahjum vara müügist (vt lisa 9,10)	1 470	29 801
<i>Tulu vara müügist</i> (vt lisa 9,10)	11 000	41 667
<i>Müüdud vara jääkväärtus</i>	-9 530	-11 866
Kasum varude müügist	408	200

Tulud loodusressursside kasutamisest (vt lisa 3)	9 074	9 767
Saastetasud (vt lisa 3)	36	922
Muud tegevustulud	3 545	561
Kokku muud tegevustulud	14 533	41 251

Kasum varude müügist: karastusjookide müügist laekunud tulu.

Lisa 16. Antud toetused

(eurodes)

	2015	2014
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele	263 078	249 208
Õppetoetused	140 007	128 483
Toetused puuetega inimestele ja nende hooldajatele	36 477	39 432
Peretoetused	48 775	37 707
Toimetulekutoetused	23 470	31 037
Erijuhtudel riigi poolt makstav sotsiaalmaks	5 155	3 747
Muud sotsiaalabitoetused	9 194	8 802
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	162 366	135 426
Toetuse spordile	91 390	81 831
Toetused kultuurile	24 101	35 127
Muud toetused	19 414	5 367
Toetus turismile	19 234	0
Toetused hajaasustuse programmist	6 820	9 079
Omavalitsuste koostöökulud	1 407	1 022
Toetus haridusele	0	3 000
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	18 658	0
Kalmistu kuivendamine	5 328	0
Otepää külastuskeskuse hoone renoveerimine	13 330	0
Liikmemaksud	30 400	29 855
Kohalikele omavalitsusliitudele	28 583	28 417
Muud liikmemaksud	1 817	1 438
Kokku antud toetused	474 502	414 489

Lisa 17. Tööjõukulud

(eurodes)

Tegevusvaldkond	2015		2014	
	Töötajate keskmine arv majandusaastal taandatuduna täistööajale	Töötasude kogusumma majandusaastal	Töötajate keskmine arv majandusaastal taandatuduna täistööajale	Töötasude kogusumma majandusaastal
Haridus	126,86	1 237 533	126,00	1 117 154
Tervishoid	30,4	284 559	29,00	256 092
Üldised valitsussektori teenused	10,18	147 060	11,00	125 071

Vaba aeg, kultuur	20,64	183 252	23,00	161 466
Majandus	17,15	166 920	18,00	191 878
Keskkonnakaitse	4,29	42 610	8,00	62 036
Sotsiaalne kaitse	6,24	48 357	5,00	42 788
Elamu- ja kommunaalmajandus	2,5	20 472	2,00	15 949
Kokku töötajate arv ja töötasukulud	218,26	2 130 763	222,00	1 972 434

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale. Võlaõiguslike lepingute alusel makstud töötasude puhul ei ole töötajate arvu esitatud. Võlaõiguslike lepingute alusel arvestatud töötasukulud moodustasid aruandeperioodil 12 030 eurot, võrreldaval perioodil 17 758 eurot.

	(eurodes)	
	2015	2014
Töötasukulud	2 130 763	1 972 434
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed	705 705	656 054
Erisoodustused	3 115	4 747
<i>Töötajate õppelaenude kustutamine</i>	939	1 959
<i>Isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitis</i>	0	576
<i>Toitlustuskulud</i>	2 144	1 761
<i>Muud erisoodustused</i>	32	451
Kapitaliseeritud tööjõukulud	0	-378
Kokku tööjõukulud	2 839 583	2 632 857

Lisa 18. Muud tegevuskulud

	(eurodes)	
	2015	2014
Rajatiste majandamiskulud	380 707	320 492
Kinnistute, hoonete ja ruumide halduskulud	218 292	220 307
Käibemaksu kulu tegevuskuludelt	242 096	227 954
Administreerimiskulud	116 314	104 306
Tootmiskulud	115 572	139 635
Õppevahendite ja koolituse kulud	108 472	109 026
Inventari majandamiskulud	79 190	77 316
Meditsiinikulud ja hügieenikulud	77 208	69 578
Toiduained ja toitlustusteenused	82 030	79 841
Mitmesugused majandamiskulud	32 648	68 136
Sõidukite majandamiskulud	53 715	59 985
Käibemaksukulu põhivara soetuselt (vt lisa 10)	65 341	46 756
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	61 482	54 851
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	39 569	40 285
Uurimis- ja arendustööd	27 100	2 365
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-9 885	-11 596
Koolituskulud	14 642	17 440
Maksu-, lõivu-, trahvikulud	22 542	20 045
Koolituskulud riigieelarvelisest haridustoetusest	2 373	0

Käibemaks riigieelarvelistest haridustoetustest	2 506	0
Töomasinate- ja seadmete majandamiskulud	13 193	11 147
Lähetuskulud	1 554	1 503
Sotsiaalteenused	17 829	8 220
Teavikute ja kunstiesemete kulud	9 746	10 956
Muud majandamis- ja tegevuskulud	3 954	3 521
Kokku majandamiskulud	1 778 190	1 682 069

Lisa 19. Seotud osapooled

Emaettevõtja loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise poole üle või olulist mõju teise osapoole äriilistele otsustele. Seotud osapooled on: emettevõtte (Otepää vallavolikogu ja vallavalitsuse liikmed) ja tütarettevõtted (AS Otepää Veevärk, SA Otepää Tervisekeskus, OÜ Otepää Maamöödubüroo) juhatuse ja nõukogude liikmed. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

Bilansipäeva seisuga oli seotud osapooltega sõlmitud toodete ja teenuste ostu- ja müügitehinguid:

Teenused, toetused	Müügid 2015	Müügid 2014	Ostud 2015	Ostud 2014
Vallavolikogu, vallavalitsuse, juhatuse ja nõukogude liikmed	16 171	11 083	27 739	41 049
Kokku	16 171	11 083	27 739	41 049

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole tehingutes eelpoolnimetatud osapooltega kasutatud turuhinnast oluliselt erinevaid hindasid.

Bilansipäeva seisuga oli seotud osapooltega nõuete ja kohustuste saldod:

Saldod seotud osapooltega	Nõuded ostjate vastu		Võlad tarnijatele	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Vallavolikogu, vallavalitsuse, juhatuse ja nõukogude liikmed	3 194	1 400	256	88
Kokku	3 194	1 400	256	88

Aruandeaastal ei ole töötajatele laenu antud.

Juhtkonna hinnangul ei ole eelpoolnimetatud osapooltega kasutatud turuhinnast erinevaid hindasid.

Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused:

	Konsolideerimisgrupi tegev-ja kõrgema juhtkonna keskmine arv (taandatuna täistööajale)		Tasude kogusumma (eurodes)	
	2015	2014	2015	2014
Volikogu liikmed	0,3	1	4 475	9 600
Vallavalitsuse liikmed	1,3	1,5	28 873	17 993
Hallatavate asutuste juhid	8,42	9	109 461	111 557
Nõukogud ja juhatuse liikmed	3	3	25 410	47 271
Kokku	13,02	14,5	168 219	186 421

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Vallavolikogu esimehele maksti isikliku sõiduauto hüvitist 256 eurot, vallavanemale 740 eurot. Tervisekeskuse juhatuse liikmele maksti isikliku sõiduauto kasutamise kompensatsiooni 768 eurot. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

Lisa 20. Bilansipäevajärgsed sündmused

Otepää Vallavalitsus ja OÜ Novabild sõlmisid 2015. a juunis lepingu (nr.9.3-1.4-181) vallamaja hoone akende vahetamise kohta. Lepinguline maksumus oli 46 336,07 eurot. Vastavalt lepingule tehti töövõtja arve alusel ettemakse 50% lepingu summast.

Akende ettepanemisel selgus, et need on väiksemas mõõdus ja kinnitus ei vasta nõuetele. Vallavalitsus tegi ettepaneku olemasolevad aknad asendada õiges mõõdus akendega, millega töövõtja ei nõustunud. Seejärel esitas vallavalitsus lepingust taganemise avalduse ja nõudekirja ettemakse tagastamise kohta. Samas tegi OÜ Novabild taganemisavalduse ja esitas vallavalitsusele kahju hüvitamise nõude ja nõuete tasaarvelduse avalduse.

Vallavalitsus esitab hagiavalduse kohtusse.

2016. aasta jaanuaris sõlmiti Otepää Vallavalitsuse ja OÜ Best Buildingu vahel hankeleping Otepää Kultuurikeskuse I korruse renoveerimiseks maksumusega 273 938 eurot. Tööde valmimise tähtaeg on 30. juuni 2016. aasta.

Lisa 21. Konsolideerimata finantsaruanded**Konsolideerimata bilanss**

(eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
VARAD		
Raha	484 480	603 462
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	237 043	201 377
Muud nõuded ja ettemaksed	330 993	208 821
Varud	166	3 417
Käibevara kokku	1 052 682	1 017 077
Osalused sihtautustes ja tütarettevõtjates	402 819	402 819
Finantsinvesteeringud	511	511
Kinnisvarainvesteeringud	127 891	131 976
Materiaalne põhivara	5 981 509	6 014 541
Põhivara kokku	6 512 730	6 549 847
VARAD KOKKU	7 565 412	7 566 924
KOHUSTUSED JA NETOVARA		
Võlad hankijatele	42 157	51 715
Võlad töövõtjatele	27 362	19 562
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	582 245	513 645
Laenukohustused	105 000	103 599
Lühiajalised kohustused kokku	756 764	688 521
Laenukohustused	442 000	397 000
Pikaajalised kohustused kokku	442 000	397 000
KOHUSTUSED KOKKU	1 198 764	1 085 521
Reservid	6 400	6 391
Akumuleeritud ülejääk (puudujääk)	6 475 231	6 686 668
Aruandeperioodi tulem	-114 983	-211 656
NETOVARA KOKKU	6 366 648	6 481 403
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU	7 565 412	7 566 924

Konsolideerimata tulemiaruanne

(eurodes)

	2015	2014
Maksutulud ja riigilõivud	2 399 401	2 185 554
Tulud kaupade ja teenuste müügist	406 105	389 187
Saadud toetused	1 609 440	1 459 718
Muud tegevustulud	10 269	11 076
Tegevustulud kokku	4 425 215	4 045 535
Antud toetused	-503 352	-506 669
Tööjõukulud	-2 264 466	-2 021 573
Muud tegevuskulud	-1 395 918	-1 303 889
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-370 867	-418 656
Tegevuskulud kokku	-4 534 603	-4 250 787
TEGEVUSTULEM	-109 388	-205 252
Intressikulud	-5 695	-7 360
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	100	237
Tulem osaluselt	0	719
Finantstulud ja-kulud kokku	-5 595	-6 404
ARUANDEAASTA TULEM	-114 983	-211 656

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2015	2014
Rahavood põhitegevusest		
<u>Tegevustulem</u>	-109 388	-205 252
<u>Korrigeerimised:</u>		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	370 867	418 656
Käibemaksukulu põhivara soetustelt	60 750	40 954
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-62 427	-2 396
Antud sihtfinantseerimine	42 658	9 980
<u>Korrigeeritud tegevustulem</u>	302 460	261 942
Põhitegevusega seotud käibevara netomuutus	-99 661	-3 171
Põhitegevusega seotud kohustuste netomuutus	1 827	1 606
Rahavood põhitegevusest kokku	204 626	260 377
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse põhivara eest	-340 777	-330 004
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15 573	343 159
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-39 158	-18 480
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	100	956
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-364 262	-4 369
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laene	150 000	0
Laenude tagasimaksed	-103 599	-102 599
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	-5 747	-8 740
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	40 654	-111 339
Puhas rahavoog	-118 982	144 669
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	603 462	458 793
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	484 480	603 462
Raha ja selle ekvivalendi muutus	-118 982	144 669

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kohaliku omavalitsuse netovara		
	Kassa-reserv	Akumuleeritud tulem	Kokku
Netovara seisuga 31.12.2013	6 391	6 686 116	6 692 507
Aruandeperioodi tulem	0	-211 656	-211 656
Põhivara ümberhindlus	0	552	552
Netovara seisuga 31.12.2014	6 391	6 475 012	6 481 403
Aruandeperioodi tulem	0	-114 983	-114 983
Põhivara ümberhindlus	0	228	228
Reservi muutus	9	-9	0
Netovara seisuga 31.12.2015	6 400	6 360 248	6 366 648

Lisa 22. Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Otepää valla eelarve kinnitab vallavolikogu ja selle täitmist korraldab vallavalitsus, lähtudes kohaliku omavalitsuse korralduse ja kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadustest. Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ja vastab oma koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele. Aruanne on kassapõhine ja sisaldab muid erinevaid arvestuspõhimõtteid, mistõttu ei ole see võrreldav konsolideerimata finantsaruannetega.

Otepää valla 2015. aasta eelarve kinnitati Otepää vallavolikogu 29.01.2015 .a määrusega 1-6-2. Planeeritust suurem maksutulu, täiendava sihtfinantseerimise laekumine ning investeerimistegevuse korrigeerimine võimaldas vallavolikogul vastu võtta kaks lisaelarvet.

2015. aasta eelarve mahuks (koos lisaelarvetega) kujunes 5 115 081 eurot, mis täideti 91% ulatuses. Põhitegevuse eelarve täideti 96%, investeerimistegevus 61%.

Otepää valla eelarvesse laekus kokku 4 524 570 eurot ja väljamakseid tehti 4 643 552 eurot. 2015. aasta alguses oli vallal rahalisi vahendeid 603 462 eurot ja aasta lõpus 484 480 eurot, kassajääk kahanes 118 982 euro võrra. Võlakohustusi jäi vallal 31.12.2015. aasta seisuga 547 000 eurot.

Investeerimistegevuses soetati põhivara 433 655 euro eest, põhivara soetuseks saadi 70 000 eurot ja põhivara soetuseks anti 33 830 eurot ning laenude intressimakseteks kulus 5 714 eurot. Suurimateks investeerimisobjektideks olid kergliiklustee ehitamine Köstrimäelt Tõikamäele (tegevus jätkub 2016. aastal) ja Pühajärve Põhikooli soojavarustusüsteemi viimine maaküttele. Toetuste mittesaamise tõttu jäid rekonstrueerimata Pühajärve Põhikooli juures ja Palupera mnt. ääres olevad spordiväljakud ning ehitamata kergliiklustee Otepäält - Vana Otepäele. 2016. aastasse lükkus tervisekeskuse projekteerimine, Otepää külas Tartu mnt. ja Vana-Otepää vahelisele teele tänavavalgustuse ehitamine. Esialgu planeeritust väiksemas mahus kuivendati Hurda tänaval asuvat kalmistut, renoveeriti kultuurikeskuse hoonet ja vahetati vallavalitsuse hoone aknaid.

Finantseerimistegevuse esialgne eelarve oli 138 600 eurot. Kuna investeerimistegevuses jäid teostamata mitmed algselt planeeritud tegevused, vähenes võetav laenusumma 92 200 euro võrra ja finantseerimistegevuse eelarveks kujunes 46 400 eurot, mis täideti 100%. Laenu võeti 2015. aastal 150 000 eurot ja olemasolevaid laenukohustusi tasuti 103 598 euro ulatuses.

Põhitegevuse tulud suurenesid aasta jooksul 215 048 euro võrra e. 5,3%. Suuremad erinevused esialgse eelarve ja täitmise vahel olid maksutulude ja saadavate toetuste osas. Esimest laekus enam 70 456 ja teist 118 130 eurot. Põhilist tuluallikat, füüsilise isiku tulumaksu laekus aruandeaastal 2 248 640 eurot, mis oli 180 719 euro võrra enam kui 2014. aastal. Saadav toetus tegevuskuludeks koosneb peamiselt riigi poolt eraldatud tasandus- ja toetusfondi vahenditest. Kuna esialgse eelarve kinnitamise ajaks ei olnud teada 2015. aasta haridus- ja sotsiaaltoetuste suurus,

planeeriti need algselt 2014. aasta tasemel. Lisaeelarvega suurendati näitajat 90 397 euro võrra. Muud saadud toetused tegevuskuludeks on reeglina sihtotstarbelised ja projektipõhised, ning neid laekus täiendvalt 27 733 eurot. Kaupade ja teenuste müügitulud suurenesid 24 740 euro võrra. Planeeritust enam (16 484 eurot) laekus teistelt omavalitsustelt muusikakooli ja lasteaedade kulude katmiseks.

Otepää valla 2015. aasta **põhitegevuse kulude** lõplik eelarve oli 4 216 771 eurot, mis täideti 4 066 755 eurot, ehk 96%. Tööjõukulude eelarve täideti 99%, majandamiskulude eelarve 94%.

Hariduse, keskkonnakaitse, vaba aja, kultuuri valdkondade põhitegevuse kulude eelarved täideti 98-99% ning elamumajanduse ja sotsiaalvaldkonnas 87-88% ulatuses. Teistes valdkondades oli see 90-91%.

Põhitegevuse tulemiks kujunes 237 716 eurot.

Reservfondi kasutamise aruanne

2015. aasta reservfondi suuruseks oli 20 000 eurot. Eraldati kokku 5 803 eurot e. 29% reservfondist, kasutamata jäi 14 197 eurot.

Selgitus	Alus	Eraldatud summa eurodes
Loore Alla lauluvõistlusel Laulukarusell 2015 osalemise kulude katmiseks	Otepää Vallavalitsuse korraldus 02.03.2015 nr.2-4-88	100,00
Otepää esmamainimise 900. aastapäeva tähistamise ideekonkursi auhinnafondi moodustamine	Otepää Vallavalitsuse korraldus 23.03.2015 nr.2-4-130	900,00
INAS-i murdmasuusatamise maailmameistrivõistlustel edukalt esinenud Hans Teearu ja tema treeneri Kalju Ojaste premeerimiseks	Otepää Vallavalitsuse korraldus 27.04.2015 nr.2-4-176	2 603,00
MTÜ Otepää Muusikaühingu tunnustamine Pühajärve Puhkpilliorkestri 90. aastapäeva puhul	Otepää Vallavalitsuse korraldus 27.04.2015 nr.2-4-177	500,00
Vabadussõja Tõrvikukandjate Selts - XXXVII Vabadusristi Päeva aastapäeva tähistamiseks	Otepää Vallavalitsuse korraldus 29.06.2015 nr.2-4-306	50,00
MTÜ Karukäpp seinakalendri "Mustrikalender 2016" väljaandmise kulude katteks	Otepää Vallavalitsuse korraldus 05.08.2015 nr.2-4-340	400,00
Otepää Naisseltsi tunnustamine seltsi 25. aastapäeva puhul	Otepää Vallavalitsuse korraldus 13.08.2015 nr.2-4-341	250,00
Otepää Muusikakooli tunnustamiseks 40. aastapäeva puhul	Otepää Vallavalitsuse korraldus 26.10.2015 nr.2-4-426	400,00
Noorsportlaste pulmonoloogiliste ja kardioloogiliste uuringuteks	Otepää Vallavalitsuse korraldus 16.11.2015 nr.2-4-449	600,00

Majandusaasta aruande allkiri

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Otepää Vallavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Otepää Vallavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kalev Laul
Vallavanem

mai 2016. a